

I. РЕЄСТРАЦІЙНА ФОРМА

№	Назва поля	Вміст поля
1	Назва роботи	Кваліфікаційна магістерська робота
2	УДК	
3	Автор (ПІБ)	Андрійчук Наталія Леонідівна
4	Дата (рік, місяць, день)	
5	Факультет	Економічний
6	Спеціальність	071 - Облік і оподаткування
7	Освітня програма	Облік і аудит
8	Кафедра (цифр, назва)	П.05 - обліку та оподаткування
9	Форма навчання	Денна
10	Тема кваліфікаційної магістерської роботи	Обліково-контрольне забезпечення управління розрахунками з постачальниками
11	Керівник (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)	Колеснікова Олена Миколаївна, к.е.н., доцент
12	Ключові слова	постачальник, облік, ПДВ, контроль, розрахунки, ПЦ
13	Анотація (до 300 символів)	У випускній магістерській кваліфікаційній роботі розглянуто економічну сутність розрахунків з постачальниками, економічний зміст податку на додану вартість, нормативно-правове забезпечення України з обліку розрахунків з постачальниками, наведено методикку обліку та контролю розрахунків з постачальниками на ТОВ «КЛОВ».

Кваліфікаційна магістерська робота, яка подана на плагіат в електронному вигляді повністю відповідає роздрукованому примірнику.

Магістр _____
(підпис)

Андрійчук Н. Л.
(ПІБ)

Керівник КМР _____
(підпис)

Колеснікова О. М.
(ПІБ)

Листо

Щодо співпраці в сфері гуманітарної допомоги

1. Державне управління цивільної оборони, спеціальних
услуг України встановлює взаємодію з гуманітарною
допомогою міжнародних організацій і між інших речей
з метою надання допомоги на місці. Діяльність
координують відповідні державні установи.
2. На території України здійснюється гуманітарна
допомога населенню внаслідок стихійних
катастроф, аварій, епідемій та епізоотій.
3. Державне управління цивільної оборони, спеціальних
услуг України встановлює взаємодію з гуманітарною
допомогою міжнародних організацій і між інших речей
з метою надання допомоги на місці. Діяльність
координують відповідні державні установи.

04.11.2023р

(Signature)

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

НУБІП України

11.05-КМР. 1757 „С” 2022.10.18. 010. ПЗ

АНДРІЙЧУК НАТАЛІ ЛЕОНІДІВНИ

НУБІП України

2022 р.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

УДК

ПОГОДЖЕНО
Декан економічного факультету

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри обліку та
оподаткування

Діброва А. Д.

(підпис)

Гуцаленко Л.В.

(підпис)

« » 2022 року

« » 2022 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**«Обліково-контрольне забезпечення управління розрахунками з
постачальниками»**

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування
(код і назва)

Освітня програма «Облік і аудит»
(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

**Гарант освітньо-
професійної програми**

д.е.н., професор

(підпис)

Калюга Євгенія Василівна

**Керівник
кваліфікаційної
магістерської роботи**
к.е.н., доцент

(підпис)

Колеснікова Олена Миколаївна
(ІІБ керівника)

Виконав

(підпис)

Андрійчук Наталія Леонідівна
(ІІБ студента)

Київ - 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Обліку та оподаткування

д.е.н., проф.

Гуцаленко П. В.

“

”

2022 р.

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТЦІ

Андрійчук Наталії Леонідівні

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування

(код і назва)

Освітня програма «Облік і аудит»

(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема кваліфікаційної магістерської роботи «Обліково-контрольне забезпечення управління розрахунками з постачальниками», затверджена наказом ректора НУБіП України від 18 жовтня 2021 року №1757..С”

Термін подання завершеної роботи на кафедру

Вихідні дані до кваліфікаційної магістерської роботи: законодавчо-нормативна база України, наукова та періодична література, матеріали науково-практичних конференцій, інформація Інтернет видань і веб – сайтів та дані обліку і звітності ТОВ «КЛОВ».

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Економічна сутність розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість.
2. Методика обліку розрахунків з постачальниками на ТОВ «КЛОВ».
3. Методика контролю розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість

Перелік графічного матеріалу (за потреби): таблиці, рисунки.

Дата видачі завдання

Керівник кваліфікаційної
магістерської роботи

(Підпис)

Колеснікова О. М.

(прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до
виконання

(Підпис)

Андрійчук Н.Л.

(прізвище та ініціали)

Реферат
на здобуття освітнього ступеня «Магістр» за темою
«Обліково-контрольне забезпечення управління розрахунками з
постачальниками»

У кваліфікаційній магістерській роботі розкривається науковий підхід щодо економічної сутності обліку та внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість.

На практичних матеріалах Товариства з обмеженою відповідальністю «КЛОВ» викладена організація і методика обліку та контролю розрахунків з

постачальниками та податку на додану вартість, а саме: вивчено та досліджено облік надходження виробничих запасів, облік розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість, особливості обліку розрахунків з постачальниками в умовах застосування комп'ютерних технологій, наведено методичні прийоми

контролю розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість, розглянуто створення системи внутрішнього контролю, досліджено внутрішній контроль розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість та запропоновані управлінські рішення за результатами контролю.

Значне місце в роботі відведено вивченню обліку розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість та розробленню аналітичних таблиць, які допоможуть в аналізі та контролі заборгованості перед постачальниками.

У висновках кваліфікаційної магістерської роботи узагальнено отримані результати дослідження, наведено рекомендації щодо удосконалення обліку і проведення внутрішньогосподарського контролю розрахунків з постачальниками та контролю поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та прийняття управлінських рішень: розірвання договору з ключовим постачальником, взяття кредиту для погашення заборгованості, надання знижок покупцям, щоб швидше отримати кошти за реалізовану продукцію.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: постачальник, облік, ПДВ, контроль, розрахунки, ПН.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	2
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ РОЗРАХУНКІВ	3
ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	6
1.1. Економічна сутність розрахунків з постачальниками	6
1.2. Економічний зміст податку на додану вартість	13
1.3. Нормативно правове забезпечення України з обліку розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість	18
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ НА ТОВ «КЛОВ»	21
2.1. Організаційно - економічна характеристика об'єкта дослідження	21
2.2. Облік надходження виробничих запасів	32
2.3. Облік розрахунків з постачальниками	36
2.4. Облік розрахунків з податку на додану вартість	42
2.5. Особливості обліку розрахунків з постачальниками в умовах застосування комп'ютерних технологій	47
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ	3
ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	51
3.1. Методичні прийоми контролю розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість	51
3.2. Організація внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками	54
3.3. Контроль розрахунків з постачальниками	59
3.4. Контроль розрахунків з ПДВ	64
3.5. Узагальнення результатів контролю та прийняття управлінських рішень	67
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74
ДОДАТКИ	84
Довідка про практичне застосування результатів кваліфікаційної магістерської роботи	96

НУБІП України

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗИЧЕНЬ

ПКЗ – поточка кредиторська заборгованість

НУБІП України

ТМЦ – товарно-матеріальні цінності

ТЗВ – транспортно-заготівельні витрати

ПДВ – податок на додану вартість

ПЗ – податкове зобов'язання

НУБІП України

ПК – податковий кредит

ЄРПН – єдиний реєстр податкових накладних

ПН – податкова накладна

РК – розрахунок коригування

НУБІП України

НП(с)БО – національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку

ПКУ – податковий кодекс України

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ТТН – товаро-транспортна накладна

МСБО – міжнародний стандарт бухгалтерського обліку

НУБІП України

ДЗ – дебіторська заборгованість

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

НУБІП України у процесі функціонування кожне підприємство співпрацює з постачальниками для отримання ресурсів, які забезпечать безперерйне виробництво власного продукту.

НУБІП України Облік розрахунків з постачальниками є важливим об'єктом у системі бухгалтерського обліку у зв'язку з тим, що у підприємства завжди є потреба у сировині і для її придобання потрібні кошти.

Розмір заборгованості перед постачальниками впливає на фінансовий стан підприємства, а значить і на думку інвесторів тому її потрібно контролювати.

НУБІП України Дана тема є актуальною, адже правильно налагоджена система постачання є запорукою успіху підприємства. Під час розрахунків з постачальниками виникає право на податковий кредит (ПК) з податку на додану вартість (ПДВ). У зв'язку з блокування податкових накладних (ПН) покупець не може скористатися ПК, тому сплачує більшу суму ПДВ до бюджету, це є причиною контролю розрахунків з ПДВ.

НУБІП України Питання обліку та контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ вивчали у своїх працях, Бутинець Ф.Ф., Огійчук М.Ф., Петрик О.М., Золотовий В.В., Шапошніковата О.М. та інші.

НУБІП України **Мета магістерської кваліфікаційної роботи:** розробити рекомендації щодо вдосконалення обліку та контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ на ТОВ «КЛОВ».

Завдання магістерської кваліфікаційної роботи:

- дослідити економічну сутність розрахунків з постачальниками;
- дослідити економічний зміст ПДВ;
- розглянути нормативно правове забезпечення України з обліку розрахунків з постачальниками та ПДВ;
- надати організаційно-економічну характеристику ТОВ «КЛОВ»;
- дослідити облік надходження виробничих запасів на ТОВ «КЛОВ»;
- дослідити облік розрахунків з постачальниками на ТОВ «КЛОВ»;

- дослідити облік розрахунків з ПДВ на ТОВ «КЛОВ»;
 - розробити аналітичні таблиці для контролю заборгованості перед постачальниками для ТОВ «КЛОВ»

- встановити особливості обліку розрахунків з постачальниками та ПДВ в умовах застосування комп'ютерних технологій на ТОВ «КЛОВ»;

- встановити методичні прийоми контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ;

- надати рекомендації щодо організації внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками;

- дослідити проведення контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ;

- надати пропозиції щодо управлінських рішень щодо розрахунків з постачальниками.

Об'єкт магістерської кваліфікаційної роботи: облік та внутрішній контроль розрахунків з постачальниками та ПДВ на ТОВ «КЛОВ».

Предмет магістерської кваліфікаційної роботи: теоретичні та практичні питання обліку і внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками.

Методи дослідження. У магістерській кваліфікаційній роботі були використані загальнонаукові та специфічні методи пізнання, такі як: аналіз - проведення аналізу фінансової звітності ТОВ «КЛОВ», дослідження частки ПДВ у доходах бюджету, графічний та таблицний методи – побудова графіків та таблиць для наочного представлення результатів проведених досліджень, індукція та дедукція - визначення сутності базових термінів.

Інформаційною базою дослідження в магістерській кваліфікаційній роботі є законодавчо-нормативна база України, наукова та періодична література, матеріали науково-практичних конференцій, інформація інтернет видань і веб-сайтів та дані обліку і звітності ТОВ «КЛОВ».

Наукова новизна та практична значущість отриманих результатів полягає в обґрунтуванні і розробці практичних рекомендацій з удосконалення бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю розрахунків з

постачальниками. Запропоновані аналітичні таблиці спрямовані на покращення контролю за заборгованістю перед постачальниками та за ПДВ з ПДВ.

Апробація результатів магістерської кваліфікаційної роботи. Основні результати дослідження опубліковано у 3 тезах: «Податок на додану вартість: сутність та призначення», «Облік та оподаткування імпорту товарів», «Розблокування податкових накладних та рахунків коригувань»

Структура магістерської кваліфікаційної роботи є наступною: вступ, три розділи, що розкривають зміст магістерської кваліфікаційної роботи, висновки, список використаних джерел та додатки. Основний текст наукової роботи викладено на 64 сторінках друкованого тексту. Робота містить 20 рисунків, 26 таблиць, 2 додатки. Список використаних джерел включає 71 джерело.

РОЗДІЛ 1

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

1.1. Економічна сутність розрахунків з постачальниками.

Головною метою багатьох підприємств та організацій, що належать до різних сфер діяльності (торгівля, надання послуг та інше) та різних економічних галузей (торгові підприємства, консалтингові підприємства, банківські організації та інші) є створення ринкової вартості, і її зростання сприймається з точки зору успіху підприємства. [68]

Однак способи створення ринкової вартості постійно змінюються, і як результат підприємствам, які хочуть вижити на ринку, потрібно адаптуватися до нових умов зовнішнього середовища та тим факторам, які безпосередньо впливають на фінансову діяльність підприємства. Наприклад, за останні два роки практично майже всі підприємства України постраждали від пандемії коронавірусної хвороби та повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Але разом з цими двома факторами прийшли нові можливості та ідеї. І для втілення нових ідей в життя потрібна комунікація з державою, партнерами, покупцями та постачальниками.

Звідси випливає, що встановлення відносин з бізнес-партнерами та іншими контрагентами – це не самоціль, а спосіб для досягнення мети швидкого отримання кращих результатів у кожній галузі діяльності підприємства шляхом співпраці з іншими суб'єктами ринку, використання спільного потенціалу та зосередження уваги на взаємній вигоді. Шлях до досягнення цих цілей – це тісне співробітництво з іншими спеціалізованими підприємствами, що часто доповнюють одне одного, та мобілізація один одного для фінансової, інноваційної діяльності, що створює нові цінності. Це означає, що завдяки відносинам із контрагентами створюється додана вартість внаслідок зв'язування

ресурсів різних суб'єктів, що дозволяє їм збільшувати індивідуальну і стратегічну гнучкість та колективне створення ринку.

Українські підприємства з кожним роком все більше виходять на світовий ринок, адже це нові можливості, нові клієнти і розвиток бізнесу. А це означає, що з'являються нові продукти та нові ланцюги постачання. Саме співпраця з

постачальниками є найпотужнішою рушійною силою для поширення соціально відповідальних практик у бізнес спільноті. Для України поняття відповідальне управління ланцюгами постачання є новим. Але з розвитком соціальної

відповідальності бізнесу, залученням все більшої кількості українських компаній

у світові торговельні потоки (в якості виробників-постачальників або імпортерів-замовників), виходом українських компаній на міжнародні ринки (придбання активів в інших країнах або виходом на ринки капіталів), змусило українські компанії більш відповідально підійти до вибору постачальників. На рис. 1.1

наведено карту ланцюга постачання.

Рис. 1.1. Карта ланцюга постачання

Джерело: сформовано автором на основі [16].

Встановлення правильних контактів та здатність будувати довірчі ділові відносини – ось що відрізняє успішний бізнес від тих, що все ще конкурують.

Мистецтво встановлення відповідних контактів та побудова відносин з контрагентами видається найважливішим в управлінні підприємством та є стратегічним для його розвитку в майбутньому. [39]

Через порушені ланцюги постачання може постраждати економіка країни, що дуже добре видно через війну в Україні. Ціни на товари ростуть не лише в Україні, але й у Європі, може прослідковуватися дефіцит певних товарів протягом певного часу через накладання санкцій свід намагається зруйнувати

економіку Росії. Тобто, через порушення важливих ланцюгів постачання страждають цілі галузі в різних країнах.

Отже, постачання на підприємства здійснюється регулярно, адже без цього неможливо організувати виробничий процес через те, що підприємству завжди потрібні ресурси, такі як сировина, матеріали, основні засоби, малоцінні швидкозношувані предмети та інше, тому поточна кредиторська заборгованість (ПКЗ) за товари, роботи та послуги виникає досить часто [8]

Один суб'єкт господарювання, який здійснює постачання товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) та інших ресурсів, необхідних для здійснення іншою стороною своєї безперервної діяльності, називається постачальником. Постачання ТМЦ, сировини, матеріалів та інших ресурсів у відповідності до законодавства здійснюються за договірними відносинами, а саме договором куплі-продажу. Тобто постачальник здійснює постачання на обумовлених договором умовах. [12]

«Поставка» означає передачу ТМЦ одним суб'єктом іншому на відповідних умовах. Коли мова йде про підприємство-постачальник, що задовольняє потреби споживача доцільно вживати поняття «процес постачання».

Постачанням є динамічний процес руху цінностей від однієї сторони іншій, а «поставка» це відображення статистики і стосується того моменту часу, в якому відбувається сама передача ТМЦ. [46]

Розміри поставок та їх регулярність впливають на витрати підприємства наступним чином: великі партії поставок запасів збільшують їх кількість і відповідно збільшують витрати на їх зберігання, але зменшують транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ), якщо маленькі партії поставок запасів, то витрат на їх зберігання немає або вони мінімальні, але це збільшує розмір ТЗВ і такі поставки не дають впевненості в тому, що процес виробництва буде безперебійним, адже запасів вистачить на короткий термін, тому варто визначати оптимальні партії поставок, за яких ТЗВ та витрати на зберігання будуть мінімальними, а кількості поставлених запасів вистачить для безперебійного

виробництва. Дуже актуальним дане питання є під час війни і потребує управлінських рішень. [70]

На багатьох підприємствах досить висока питома вага витрат саме на придбання сировини, тобто на розрахунки з постачальниками. Але в нормативно-правовій базі України немає визначення хто такі постачальники та що таке ПКЗ за товари, роботи, послуги, тому дане питання досліджували багато вчених. В табл. 1.1 наведено думки різних вчених по визначенню терміну «постачальник» та «підрядник».

Таблиця 1.1

Визначення термінів «постачальник» та «підрядник»

Автор, джерело	Постачальник – це ...	Підрядник – це ...
1	2	3
Бучкіна М.Н. [11, с. 28]	організації, що відвантажують свою продукцію покупцям.	будівельні, монтажні організації, які виконують роботи з будівництва об'єктів, капітального та поточного ремонту будівель, монтажу основних засобів та інших робіт.
Гарасевич М.С. [23, с. 42]	підприємства, які постачали іншими підприємствам ТМЦ, електроенергію, газ, пар, воду тощо.	виконують для підприємства будівельно-монтажні, налагоджувальні, науково-дослідні та інші роботи.
Живко З.Б. [24, с. 95]	організації, які постачають за договором (замовленням) матеріальні цінності, виконують різні види робіт і надають послуги; ними можуть бути і підрядники з будівництва та ремонту засобів праці	–
Осовська Г.В., Юшкевич О.О. Завадський Й.С. [26, с. 222]	організації, що постачають підприємству виробничі ресурси та товари.	організації, що виконують для підприємства певні види робіт (послуг)

Отже, на нашу думку постачальник – це підприємство, яке задовольняє потребу замовника в певних ресурсах, такі потреби та інші умови постачання обов'язково прописуються в договорі купівлі-продажу. Після переходу права власності на ресурси від постачальника до покупця у покупця виникає

зобов'язання сплатити кошти постачальнику за поставлений ресурс, тобто ПКЗ за товари, роботи, послуги.

Тарасевич М.С. стверджує: «... кредиторів, заборгованість по яким виникла у зв'язку з купівлею у них матеріальних цінностей називають постачальниками» [23, с. 161]. Тобто, якщо розрахунки перед постачальником виконані не своєчасно, то підприємство-покупець стає кредитором і у нього утворюється кредиторська заборгованість перед постачальником або підрядником за отримані цінності або роботи (послуги).

В табл.1.2 наведено думки різних вчених по визначенню терміну «кредиторська заборгованість».

Таблиця 1.2
Визначення терміну «кредиторська заборгованість»

Термін	Визначення	Автор
Кредиторська заборгованість	грошові кошти, які тимчасово підпорядковані підприємству, фірмі, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі, у яких вони позичені і яким вони не виплачені	Борисов А. Б.
Кредиторська заборгованість	різновид комерційного кредиту, який виступає важливим фактором стабілізації фінансового стану підприємства	Томчук О. Ф.
Кредиторська заборгованість	форма розрахунку за товари та послуги, придбані під час регулярно повторюваних операцій підприємства та використовувані для переробки (як сировина) або для подальшого перепродажу	Бутинець Ф.Ф. Горецька Л.Л.

Джерело: сформовано автором на підставі [2]

Опрацювавши думки різних авторів можна сказати, що ПКЗ за товари, роботи, послуги це своєрідний кредит, яким користується підприємство протягом певного часу, який підлягає поверненню постачальнику якомога швидше. Розмір кредиторської заборгованості впливає на фінансовий стан підприємства, тому розмір ПКЗ за товари, роботи, послуги потрібно тримати на певному рівні.

З перерахованого вище матеріалу зрозуміло, що відносини з постачальниками є важливими для кожного підприємства. Але при роботі з постачальниками виникають певні ризики, які потрібно враховувати.

✓ ненадійні постачальники. Завчасно перевірити постачальника на чесність, надійність, дисциплінованість майже неможливо, тому при виборі постачальника варто звернути увагу не лише на фінансові показники, а й на репутацію і на ситуацію, яка склалася в країні;

✓ програмне забезпечення. Якщо постачальників багато то інформація про поставки, постачальників та розрахунки з ними має зберігатися не лише в бухгалтерській програмі;

✓ відсутність спеціаліста із купівель. Якщо пошуком постачальників, укладанням з ними договорів та веденням обліку розрахунків з постачальниками займатиметься одна людина то це значно збільшує ризики допустити помилку, щось забути і як наслідок це призводить до порушень поставок, тому краще коли постачальниками займається окремий спеціаліст, а можливо є сенс створити цілий відділ. [13]

Також соціально відповідальні підприємства-замовники мають цікавитися процесом виробництва тих ТМЦ, які вони купують, а саме звертати увагу на умови праці, охорону праці, екологію, корупцію та інше.

У відділу постачання має бути розроблений детальний план постачання.

План матеріально-технічного постачання розробляється на певний період - рік,

квартал, партію продукції. Він має форму балансу, в якому відображені, з одного боку, потреба в матеріальних ресурсах, а з іншого - джерела забезпечення цієї потреби. План складається на підставі розрахунків потреби в сировині і

матеріалах для виконання встановленого плану виробництва. Такий план

регулярно має переглядатися і змінюватися відповідно до обставин. Для

складання таких планів краще використовувати програмне забезпечення, яке значно покращить та полегшить роботу. Варто навіть підключити ІТ відділ, який розробить аналітичні таблиці для кожного менеджера, який займається

закупівлями. Ненадійний постачальник має обов'язково зберігатися в базі, щоб

в майбутньому на нього знову не натрапити. [37]

Сьогодні існує багато електронних платформ на яких замовники шукають собі постачальників, а постачальники замовників. Наприклад, RATE.UA, AIM progress, APS SMART та інші.

Перевіряти своїх потенційних постачальників на добросовісність та надійність можна у програмі YouControl. За допомогою цієї програми можна знайти відповіді на наступні запитання:

- а) статус контрагента;
- б) скільки років контрагент перебуває на ринку;
- в) скільки років обраний постачальник займається обраною діяльністю;
- г) відсутність повноважень у керівника, чи мають керівник/підписанти компанії будь-які обмеження щодо своїх повноважень;
- д) належність до групи компаній;
- е) участь постачальника у тендерах;
- є) судові рішення та виконавчі провадження;
- ж) наявність відповідних ліцензій у контрагента;
- з) розмір податкового боргу;
- и) фінансовий стан.

Обираючи пакет стандарт, який коштує 37500 грн на рік, можна значно зменшити ризики та не потрапляти на недобросовісних постачальників. [71]

Сьогодні на ринку є багато інших ресурсів, які допомагають перевірити своїх постачальників, наприклад: Опендатабот, електронний сервіс державної податкової служби України «Дізнайся більше про свого бізнес-партнера», Портфель та інші.

Отже, вибір постачальників, розміри поставок, якість сировини впливають на виробничий процес підприємства, а значить на якість проданої продукції та на розмір доходу отриманого від реалізації продукції, розрахунки з постачальниками впливають на репутацію підприємства, а розмір кредиторської заборгованості на фінансовий стан підприємства, тому управляти ланцюгами постачання та розрахунками з постачальниками є дуже важливим процесом для кожного підприємства.

1.2. Економічний зміст податку на додану вартість.

ПДВ – це один з найпоширеніших, але водночас найскладніших і суперечливих податків. ПДВ є дуже важливим для державного бюджету України, адже уже досить тривалий період цей податок є найбільшим за обсягом джерелом доходів держави. Для підприємств цей податок цікавий тим, що сума податку, який потрібно сплатити до бюджету залежить від вартості проданого та купленого товару. Основною специфікою є те, що до бюджету перераховує податок продавець, а сплачує реально кінцевий споживач, купуючи щось в магазині, тобто ПДВ збільшує ціну товару. [5]

Вперше інтерес до ПДВ виявився у 1920-х роках, коли він розглядався як різновид податку з продажу. Оскільки податок застосовувався лише до доданої вартості, а не до сумарної виручки, він дозволяв уникнути негативних властивостей, характерних багатьом формам податку з продажу. [38]

Винахід податку належить французькому фінансисту Морісу Лоре. Він описав схему дії ПДВ та обгрунтував його переваги перед податком з обороту у 1954 році, що виражаються в усуненні каскадного ефекту при стягненні останнього. Однак протягом більш ніж десяти років ПДВ застосовувався в експериментальному, так би мовити, локальному варіанті, а поліном для його застосування стала залежна від Франції африканська держава Кот ді Вуар. [48]

Економісти вказують, що поняттям «додана вартість» слід позначити вартість, додану до вартості спожитих у процесі виробництва коштів – предметів і роботи. Додана вартість тотожна новоствореній вартості і не включає як вартість спожитих сировини та матеріалів (проміжне споживання), так і вартість спожитого основного капіталу (амортизацію). З цього можна зробити висновок, що фактично «додана вартість є сумою витрат підприємства на оплату праці та отриманого прибутку». [10]

В табл. 1.3 представлено визначення сутності поняття ПДВ.

Таблиця 1.3

Визначення сутності ПДВ

Автор, джерело	Визначення ПДВ	Ключове слово
І. Л. Гурняк, О. І. Дацко, О. І. Яремчук [19]	Додана вартість на рівні підприємств визначається як різниця між вартістю продукції та вартістю засобів виробництва, або це вартість, що додається в процесі виробництва товарів до вартості сировини, матеріалів починаючи на кожній стадії руху товару від виробника до споживача.	додається в процесі виробництва
Сербін В.В. [64]	це податок з товарів і послуг кінцевих споживачів, а не виробників, оскільки кожного разу, коли споживач приходить до магазину або замовляє послугу, саме він сплачує ПДВ	кінцевих споживачів
Соколовська А. М. [46, с.213]	включається в ціну товарів (проектів, послуг) і сплачується покупцем, але його розрахунок і перерахування до державного бюджету здійснює продавець	включається в ціну
Дебег-кредит [50]	це непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент).	Сплачується покупцем
Волошинович Н. [15]	стягується по всій території країни, утворює бюджет, а також є обов'язковий до сплати для кожного на ринку, крім пільговиків і звільнених осіб.	утворює бюджет

Отже, підсумувавши думки авторів в табл. 1.3 можна зазначити, що ПДВ

це державний, непрямий податок на додану вартість, що виникає у процесі створення товарів, робіт, послуг, який сплачується у міру реалізації виробленої продукції (виконаних робіт, надання послуг) або отримання попередньої оплати від покупця.

Попри те, що ПДВ в Україні з'явився у 1992 році, досі існує цілий ряд проблем зі сплатою цього податку. Діючими залишаються схеми за допомогою яких ухиляються від сплати податку. Наприклад, роблять фіктивну купівлю товарів, що збільшує розмір податкового кредиту (ПК), також діють так звані «скрутки» та офшорні компанії, також потрібно враховувати, що за підрахунками Міністерства розвитку економіки у 2020 році рівень тіньової економіки становить близько 30%. І через ці фактори в державний бюджет за підрахунками державної податкової служби в рік не надходить більш ніж 40 мільярдів гривень. [5]

Незважаючи на те, що ПДВ набув широкого поширення, наразі триває активна дискусія щодо негативних та позитивних сторін цього податку. Порівняльна характеристика переваг та недоліків ПДВ представлена на рис. 1.2.

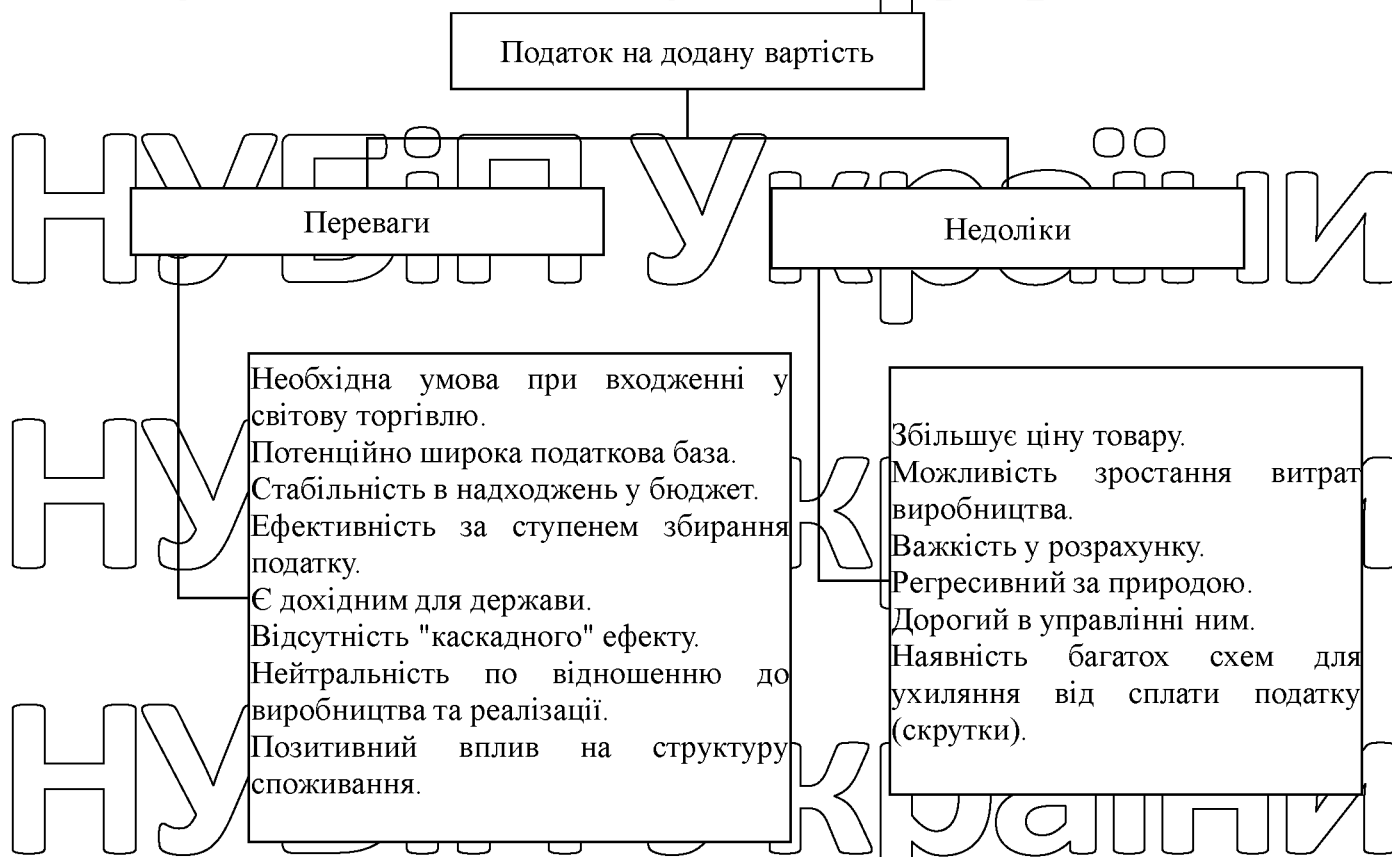

Рис. 1.2. Порівняльна характеристика переваг і недоліків ПДВ.

Джерело: побудовано автором.

У сучасних ринкових умовах у поглядах на ПДВ відбувається дедалі більша трансформація у бік розуміння податку як усвідомленої потреби. І це при тому, що для суб'єктів господарювання ПДВ може сприйматися негативно, оскільки він скорочує їх реальні доходи. Але суспільство дедалі більше розуміє, що сплата ПДВ нерозривно пов'язана з суспільними благами, яких це суспільство потребує.

На нашу думку, покращення платіжної дисципліни зі сплати податків до бюджету відбудеться після того як підприємства та держава будуть працювати на одну спільну мету. А наразі підприємства не зовсім розуміють куди діваються сплачені податки і тому відділ бухгалтерії є лінійою захисту підприємства в тому числі від держави.

На рис.1.3 наведено структуру доходів державного бюджету України на 31.12.2021 року.

Структура доходів державного бюджету України на 31.12.2021 року

Рис. 1/3. Структура доходів державного бюджету України на 31.12.2021 року.

Джерело: побудовано автором за опрацюванням [22].

З рис. 1.3 видно, що 29,5% доходів до державного бюджету становить ПДВ з імпортованих товарів та 12% ПДВ з вітчизняних товарів. Ці дані свідчать про те, що ПДВ найбільше наповнює державний бюджет України. Але те, що питома вага з ПДВ імпортованих товарів є більшою за питому вагу ПДВ з вітчизняних товарів є не дуже добре так як це свідчить про імпортозалежність економіки.

Бло б добре, якби в Україні створювалася додана вартість. Це призвело б до економічного зростання, зменшення безробіття. Україну стали б менше вважати лише сировинною країною.

Основною ставкою ПДВ в Україні є 20%, також діють знижені ставки: на реалізацію лікарських засобів - 7 %, експортні операції товарів – 0%. Для зменшення податкового навантаження для виробників сільськогосподарської продукції 1 березня 2021 року введено в дію ставку 14%. У зв'язку з введенням

ставка 14% мала б відбутися детінізація аграрного виробництва, зменшитись «скрутки», а, отже бюджет має отримати від цього суттєві переваги. Але цією ставкою задоволені не всі, тому що для виробників сільськогосподарської продукції, яка підпадає під ставку 14%, ПК дє за ставкою 20%, а податкове зобов'язання (ПЗ) за ставкою 14%, а от для переробних підприємств навпаки ПЗ за – 20%, а ПК – 14%. [25]

З 24 лютого 2022 року в частині адміністрування ПДВ постійно відбуваються зміни. Від початку війни єдиний реєстр податкових накладних (ЄРПН) був закритий, його відкрили лише 27 травня 2022 року, тобто за 4 звітних

періоди декларацію з ПДВ заповнювали на підставі первинних документів. Починаючи з 27 травня 2022 року по 15 липня потрібно було зареєструвати всі податкові накладні (ПН) та розрахунки коригування (РК) виписані за період з 16 лютого 2022 року по 31 травня 2022 року і подати уточнюючі декларації з ПДВ.

Враховуючи, що багато контрагентів перейшло на спрощену систему 2% та багато ПН, РК заблоковані досить багато підприємств просто не змогли підтвердити свій ПК так як не були зареєстровані ПН та РК. Це призвело до того, що сума ПДВ до бюджету у покупця стала більшою. [63]

Отже, це ще одна причина чому варто перевіряти свого постачальника, адже можна залишитися без підтвердженого ПК, адже якщо заблокованих ПН, РК є досить багато то на їхнє розблокування потрібні фахівці, такі як бухгалтери та юристи, а це є вигратами постачальника, тобто є ризик, що постачальник не буде розблоковувати ПН, РК, а для покупця це означає, що йому потрібно буде заплатити більшу суму ПДВ до бюджету.

З вищеведеного матеріалу, можна зробити висновок, що ПДВ це досить цікавий податок, він стосується абсолютно всіх: фізичних осіб, фізичних осіб підприємців, малих, середніх та великих підприємств, імпортерів та експортерів, неприбуткових організацій, навіть, якщо хтось не виписує ПН та не складає декларації з ПДВ все рівно сплачує суму ПДВ, адже вона є в кожному чеку.

1.3. Нормативно-правове забезпечення України з обліку розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість.

Нині жодне підприємство, незалежно від форм власності не може функціонувати без ведення бухгалтерського обліку, оскільки лише дані бухгалтерського обліку забезпечують повну інформацію про майновий та фінансовий стан підприємства. Правове регулювання бухгалтерського обліку є системою законодавчих і нормативних актів, відповідно до яких підприємство здійснює господарсько-фінансову діяльність і забезпечує ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Основою нормативно-правового забезпечення України з обліку розрахунків з постачальниками є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Цей Закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Закон поширюється на всіх юридичних осіб, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності [53].

Нормативно-правові акти, що регулюють облік розрахунків з постачальниками та ПДВ:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Дає визначення таким поняттям як «зобов'язання», «первинний документ», «витрати», «доходи», «чистий дохід від реалізації продукції». В ст.4 зазначені принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності, зокрема принцип нарахування, відповідно до якого витрати в обліку відображаються в момент їх виникнення, незалежно від дати сплати коштів. В ст.9 зазначені обов'язкові реквізити первинного документа. [53]

2. Цивільний кодекс України. Зокрема Книга перша «Загальні положення» Розділ V «Строки та терміни. Позовна давність» та Книга п'ята «Зобов'язальне право». Нормами цього кодексу потрібно керуватися при укладанні договорів та вирішенні спорів з постачальниками. [69]

3. Господарський кодекс України. Нормами цього кодексу потрібно керуватися при укладанні договорів та вирішенні спорів з постачальниками. [18]

4. Податковий кодекс України (ПКУ). Зокрема Розділ V. Податок на додану вартість. Норми цього кодексу регулюють всі питання, які виникають у роботі з ПДВ. [49]

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку (НП(с)БО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Дає визначення таким поняттям як: «витрати», «зобов'язання», «оборотні активи», «чистий дохід від реалізації продукції». Також наведено форми фінансової звітності. [56]

6. НП(с)БО 9 «Запаси». Цей стандарт визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності. [57]

7. НП(с)БО 11 «Зобов'язання». Цей стандарт визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності. [58]

8. НП(с)БО 16 «Витрати». Цей стандарт визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності. [59]

9. Постанова Правління Національного банку України від 29.07.2022 року № 163. Встановлює загальні правила, види і стандарти розрахунків клієнтів банків та банків у грошовій одиниці України на території України. [54]

10. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року №291 «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування» зі змінами та доповненнями. Цей наказ встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку. [60]

11. Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 року № 88 «Про затвердження положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» зі змінами та доповненнями. Цей наказ встановлює порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також

зберігання первинних документів, облікових регістрів, бухгалтерської та іншої звітності. [61]

Наведений перелік не є вичерпним, а лише представляє основні нормативно-правові акти України, на які треба спиратись підприємствам при організації обліку розрахунків з постачальниками та ПДВ.

Окрім того, на підприємствах мають бути розроблені внутрішні робочі документи, що регулюють облік розрахунків з постачальниками та ПДВ, це можуть бути первинні документи, різні звіти, плани, регістри та аналітичні таблиці.

Отже, завершуючи перший розділ “Економічна сутність розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість” можна зробити висновок, що ланцюги постачання є важливими не лише для кожного підприємства окремо, а й для економіки країни в цілому, адже сучасна економіка – це економіка взаємовідносин між суб’єктами господарювання.

Головне завдання постачальників полягає в тому щоб задовільнити потребу замовника в ресурсах, які йому необхідні для виготовлення його продукту. Таким чином співпраця з постачальниками опосередковано впливає на прибуток замовника, тому вибір постачальника є дуже важливим завданням.

Роботу по розрахунках з постачальниками не можна відокремлювати від роботи по ПДВ, тому що під час купівлі товару, тобто в момент переходу права власності на товар від постачальника у покупця виникає право на ПДВ з ПДВ. А ПДВ з ПДВ впливає на податкове навантаження підприємства зі сплати ПДВ.

Також заборгованість перед постачальниками є кредиторською заборгованістю, яка досить суттєво впливає на фінансовий стан підприємства, тому її розмір потребує постійного контролю.

В Україні немає окремого нормативно-правового акту, який би регулював відносини, облік та розрахунки лише з постачальниками. Основними нормативно-правовими актами є ПКУ в частині регулювання ПДВ та НП(с)БО 11 «Зобов’язання» в частині розрахунків з постачальниками.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ НА ТОВ
«КЛОВ»2.1. Організаційно - економічна характеристика об'єкта
дослідження.

Товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) «Клов» це велика трейдингова компанія, яка спеціалізується на торгівлі та експорті агропродукції, яка продовжує активно розвиватися незважаючи на стрімкі і не завжди позитивні зміни в аграрному бізнес-середовищі. Ця компанія функціонує вже 22 роки на ринку України.

Компанію зареєстровано Печерською районною державною адміністрацією м. Києва 12.09.2000 року, номер запису про включення відомостей про юридичну особу до Єдиного державного реєстру 10701200000014055. Ідентифікаційний код Компанії за ЄДРПОУ – 31141564. Місцезнаходження: Україна, 01133, м. Київ, вул. Генерала Алмазова, буд. 18/7, кімн. 505. Офіційна сторінка в Інтернеті, на якій доступна інформація про Компанію: <http://tov-clov.com.ua/>.

Видами діяльності компанії відповідно до класифікатора кодів економічної діяльності є:

- ❖ 46.21 оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин;
- ❖ 01.11 вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур;
- ❖ 46.19 діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту;
- ❖ 46.39 неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;
- ❖ 46.75 оптова торгівля хімічними продуктами;
- ❖ 46.90 неспеціалізована оптова торгівля;

❖ 52.10 складське господарство. [66]

Основними стратегічними завданнями ТОВ «КЛОВ» є: розширення географії надання елеваторних послуг, розвиток довгострокових партнерських відносин із покупцями та постачальниками, розширення асортименту товару, що реалізується, знайти нові можливості для експорту продукції через війну в Україні.

Основними викликами з якими стикнулася компанія за останні роки: погодні умови, які призводять до зменшення урожаю на певні культури в окремих регіонах, пандемія, війна.

Місія компанії полягає в наступному: бути надійним та відповідальним партнером на українському аграрному ринку та просувати сільськогосподарське виробництво України як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Бізнес-модель компанії наведена на рис. 2.1.

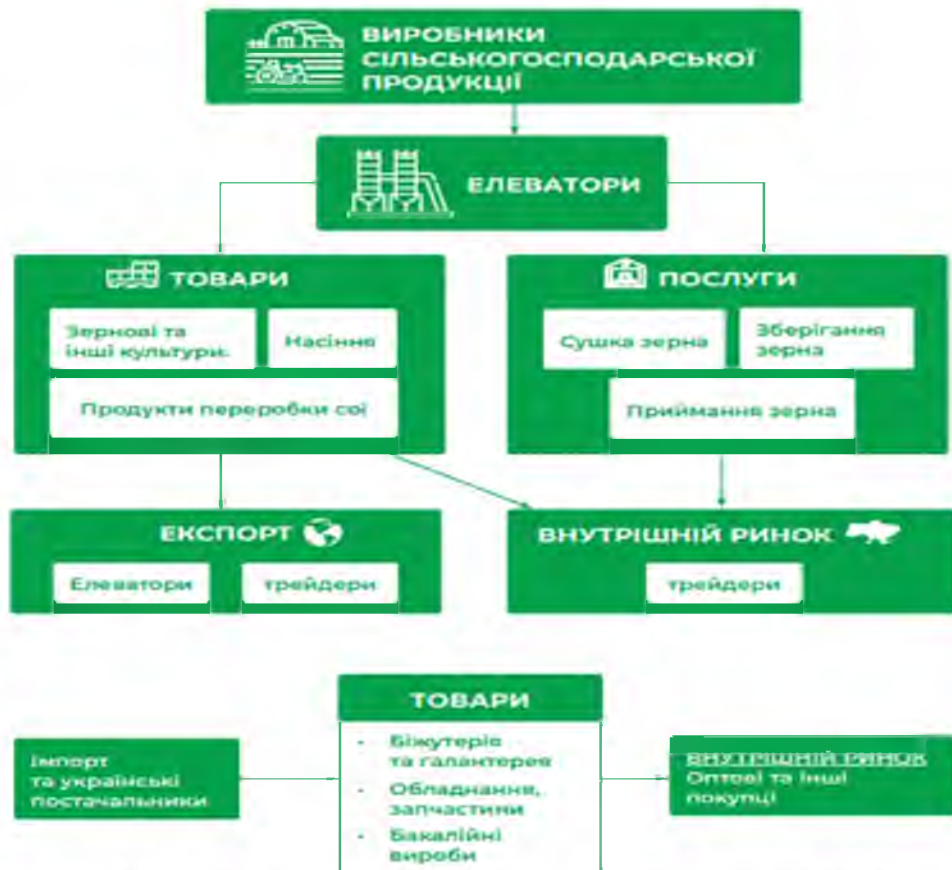

Рис. 2.1. Бізнес-модель ТОВ «КЛОВ».

Джерело: побудовано автором.

Постачальниками Компанії, переважно, є вітчизняні виробники сільськогосподарської продукції, основних можна виділити таких: ТОВ "Піонер Насіння Україна", СВК "Дружба народів", ПСП агрофірма "Горинь", ТОВ ІВА "Перлина Поділля", ТОВ "А.Т.К.", ТОВ "СИНГЕНТА", ТОВ Агрофірма "Маяк".

Імпортні постачальники (обладнання, запчастини до обладнання, біжутерії): THE GSI GROUP, LLC, YIWU JUNZHAN IMPORT AND EXPORT CO., LTD., Złote Ziarno Sp.z.o.o.

Компанія реалізує зернові культури та соєві продукти як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Реалізація насіння та надання елеваторних послуг здійснюється лише на внутрішньому. На вітчизняному ринку основними споживачами є аготрейдери, експортні поставки здійснюються як аготрейдерам, так безпосередньо на термінали. Частка експортних поставок становила у 2021 році 7%.

Станом на 31.12.2021 року єдиним учасником та бенефіціарним власником Компанії є фізична особа – Кулагін Олександр Прохорович, його частка в статутному капіталі складає 100%, що становить 18 тис грн.

Органами управління Компанії є Загальні збори учасників (вищий орган керівництва) та директор (виконавчий орган).

Організаційну структуру ТОВ «КЛОВ» наведено на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Організаційна структура ТОВ «КЛОВ».

Джерело: побудовано автором.

Станом на 31.12.2021 року підприємство ТОВ «КЛЮВ» орендує шість елеваторів, назва, місце розміщення та ємність одноразового зберігання яких показана на рис. 2.3.

Рис. 2.3. Характеристика орендованих елеваторів ТОВ «КЛЮВ».

Джерело: побудовано автором.

Практично на всіх елеваторах надаються наступні складські послуги:

автомобільний та залізничний прийом/відвантаження зерна, зберігання, очищення, аналіз та сушка зерна.

Основними конкурентами ТОВ «КЛЮВ» є елеваторні комплекси, які розташовані поруч з елеваторними комплексами ТОВ «КЛЮВ». Наприклад, ТОВ «Захід-Агроінвест», ТОВ «Збаразький КХП» (Тернопільська область), ТОВ «Чубовський КХП» (Одеська область), ТОВ «Комбікормовий завод Константа» (Житомирська область) та інші. [28]

Підприємство самостійно планує основні напрями своєї діяльності і визначає перспективи розвитку, виходячи з попиту на товари, послуги та роботи і необхідності забезпечення його самоокупності та прибуткової діяльності.

Провівши аналіз основних економічних показників діяльності підприємства

можна оцінити ефективність діяльності, тому в табл. 2.1 проведено аналіз основних показників звіту про фінансові результати ТОВ «КЛІОВ».

Таблиця 2.1

Аналіз основних показників звіту про фінансові результати, тис грн

№	Показники	Код рядка	Роки			Відхилення (6-4)
			2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7
1	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3530640	2972877	6079724	2549084
2	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3186778)	(2673395)	(5492516)	2305738
3	Валовий прибуток	2090	343862	299482	587208	243346
4	Валова рентабельність (3/1)*100		9,74	10,07	9,66	-0,08
5	Інші операційні доходи	2120	91325	6708	28248	-63077
6	Адміністративні витрати	2130	(19504)	(19291)	(15147)	-4357
7	Витрати на збут	2150	(113726)	(140640)	(215640)	101914
8	Інші операційні витрати	2180	(21371)	(140751)	(608)	-20763
9	Прибуток від операційної діяльності	2190	280586	5508	384061	103475
10	Інші фінансові доходи	2220	26393	27699	985	-25408
11	Фінансові витрати	2250	(305871)	(330042)	(159849)	-146022
12	Фінансовий результат до оподаткування	2290	1108		225197	224089
13	Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(6261)	(6736)	225197	X
14	Чистий фінансовий результат: Прибуток	2350			225197	X
	Збиток	2355	(5153)	(303571)		

Джерело: побудовано автором на підставі даних фінансової звітності, яка наведена в Додатку А.

У 2019 році Компанія отримала збиток у розмірі 5153 тис грн, основною причиною отримання збитку є визнання відстрочених податкових витрат щодо тимчасових різниць на загальну суму 6261 тис грн. У 2020 році Компанія отримала чистий фінансовий результат – збиток у розмірі 303571 тис. грн, основною причиною отримання збитку в 2020 році є витрати від операційних та

фінансових курсових різниць. У 2020 році спостерігається зростання операційних витрат зокрема за рахунок зменшення адміністративних витрат на 213 тис грн., збільшення витрат на збут на 26914 тис грн. за рахунок збільшення транспортних послуг, зростання інших операційних витрат на 119380 тис грн. за рахунок втрат на купівлю продаж валюти та витрат від операційної курсової різниці. У 2021 році Компанія отримала чистий фінансовий результат – прибуток у розмірі 225197 тис. грн. основною причиною цього є значне збільшення валового прибутку та зменшення адміністративних витрат, інших операційних витрат та фінансових витрат порівняно з попередніми роками. У 2021 році валова рентабельність становила 9,66%, а у 2019 році 9,74%, тобто зменшилася на 0,08%.

Позитивної оцінки заслуговує зростання чистого прибутку за підсумками 2021 року, адже у попередні роки підприємство було збитковим. Величина чистого прибутку на 31.12.2021 р. склала 225197 тис. грн.

На рис. 2.4 показана динаміка чистого збитку (прибутку) ТОВ «КЛОВ».

Динаміка чистого прибутку (збитку) ТОВ "КЛОВ"

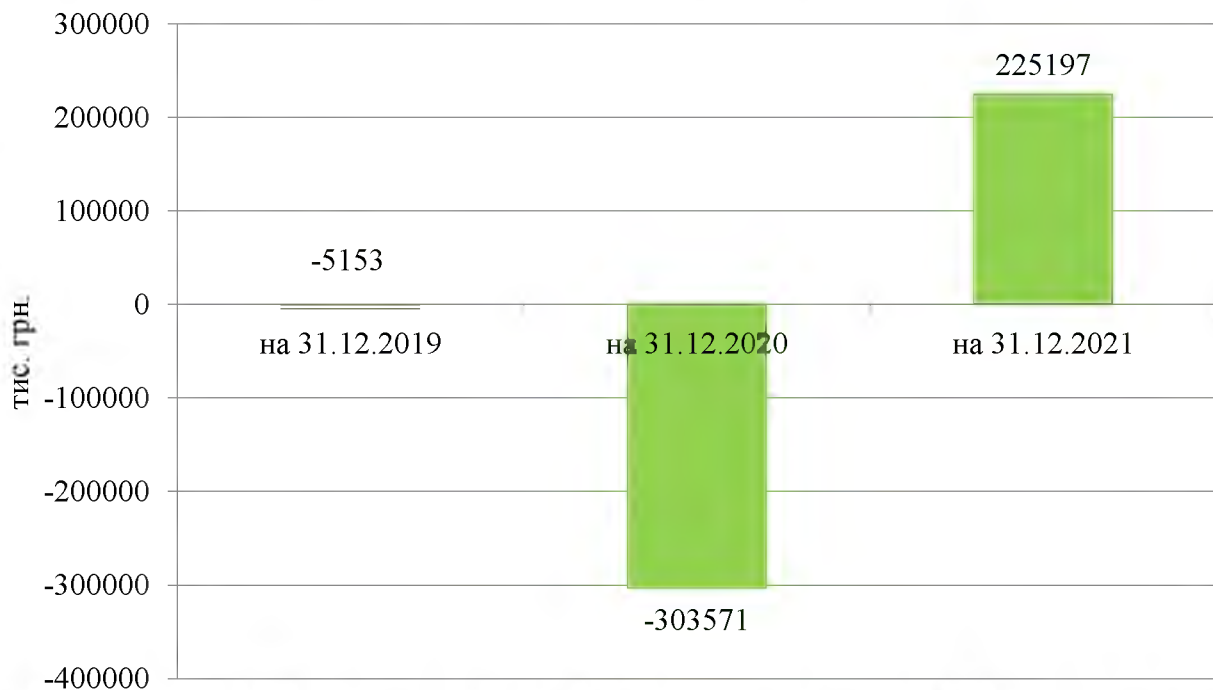

Рис. 2.4. Динаміка чистого прибутку (збитку) ТОВ «КЛОВ» за 2019-2021 рр.

Джерело: побудовано автором на підставі даних фінансової звітності.

У короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансового стану підприємства є його ліквідність і платоспроможність, тобто здатність своєчасно і в повному обсязі розрахуватися за короткостроковими зобов'язаннями. Термін «ліквідний» передбачає безперешкодне перетворення майна на гроші. В табл. 2.2 розглянуто ліквідність Звіту про фінансовий стан ТОВ «КЛОВ».

Ліквідність Звіту про фінансовий стан ТОВ «КЛОВ»

Таблиця 2.2

№	Назва	Роки		
		2019	2020	2021
1	2	3	4	5
1	Найбільш ліквідні активи (A1) (ряд. 1160+ряд.1165 Балансу)	43547	5307	154530
2	Швидко реалізовані активи (A2) (ряд.1125+ряд.1130+ряд.1135+ряд.1136+ряд.1140+ряд.1145+ряд.1155+ряд.1190+ряд.1200 Балансу)	2246651	1706110	2142201
3	Повільно реалізовані активи (A3) (ряд.11040+ряд.1100+ряд.1110+ряд.1170 Балансу)	167362	106857	480139
4	Важко реалізовані активи (A4) (ряд.1095 Балансу)	183886	488684	497960
	Разом	2641446	2306958	3274830
5	Найбільш термінові зобов'язання (П1) (ряд.1615+ряд.1620+ряд.1625+ряд.1630+ряд.1635+ряд.1640+ряд.1645+ряд.1650+ряд.1660+ряд.1670+ряд.1690 Балансу)	1212342	1136507	1470014
6	Короткострокові пасиви (П2) (ряд.1600+ряд.1605+ряд.1610 Балансу)	1011049	1133051	1232249
7	Довгострокові пасиви (П3) (ряд.1595 Балансу)	520338	443773	753742
8	Власний капітал (П4) (ряд.1495+ряд.1665 Балансу)	-102283	-406737	-181175
	Разом	2641446	2306958	3274830
9	Група 1 (A1-П1)	(1168795)	(1131200)	(1315484)
10	Група 1 (A2-П2)	1235602	573059	909952
11	Група 1 (A3-П3)	(352976)	(336916)	(273603)
12	Група 1 (A4-П4)	286169	895052	679135

Джерело: побудовано автором на підставі даних фінансової звітності.

Звіт про фінансовий стан вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються умови: $A1 > П1$, $A2 > П2$, $A3 > П3$, $A4 < П4$. Станом на 31.12.2019 року та 31.12.2020 року, і на 31.12.2021 року звіт про фінансовий стан Компанії характеризується недостатньою довгостроковою та задовільною загальною ліквідністю, оскільки виконується одна з чотирьох умов ліквідності.

Ураховуючи ступінь ліквідності активів є можливість спрогнозувати фінансовий стан підприємства на короткострокову і довгострокову перспективи, такий прогноз наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Прогнозований фінансовий стан ТОВ «КЛОВ»

Тип сталості	На дату складання звітності	У короткостроковій перспективі	У довгостроковій перспективі
1	2	3	4
Абсолютний	$A1 \geq П1$	$A1 \geq П1 + П2$	$A1 \geq П1 + П2 + П3$
2021			
Нормальний	$A1 + A2 \geq П1$	$A1 + A2 \geq П1 + П2$	$A1 + A2 \geq П1 + П2 + П3$
2021	$154530 + 2142201 \geq 1470014$		
Передкризовий (критичний)	$A1 + A2 + A3 \geq П1$	$A1 + A2 + A3 \geq П1 + П2$	$A1 + A2 + A3 \geq П1 + П2 + П3$
2021		$154530 + 2142201 + 480139 \geq 1470014 + 1232249$	
Кризовий	$A1 + A2 + A3 < П1$	$A1 + A2 + A3 < П1 + П2$	$A1 + A2 + A3 < П1 + П2 + П3$
2021			$154530 + 2142201 + 480139 < 1470014 + 1232249 + 753742$

Джерело: побудовано автором на підставі даних фінансової звітності.

Провівши оцінку фінансового стану з урахуванням ступеня ліквідності, можна помітити, що у короткостроковому періоді ТОВ «КЛОВ» може опинитися у критичному стані, а у довгостроковому періоді - у кризовому.

Більш детальна оцінка ліквідності та платоспроможності ТОВ «КЛОВ» за останні три роки наведена у Додатку Б.

Стан ПКЗ за товари, роботи та послуги має вплив на показники ліквідності та платоспроможності підприємства, тому на рис. 2.5 наведено стан ПКЗ за товари, роботи та послуги ТОВ «КЛОВ» за три роки.

Аналіз поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та дебіторської заборгованості за виданими авансами

Рис. 2.5 Аналіз ПКЗ за товари роботи та послуги та дебіторської заборгованості за виданими авансами ТОВ «КЛОВ».

Джерело: побудовано автором на підставі даних фінансової звітності.

Отже, на ТОВ «КЛОВ» розмір ПКЗ за товари, роботи, послуги у 2021 році зменшився у порівнянні з 2019 роком на 54476 тис грн, але розмір дебіторської заборгованості за виданими авансами у 2021 році значно збільшився порівняно з 2019 роком на 475067 тис грн. Такі дані свідчать про те, що ТОВ «КЛОВ» стало частіше працювати з постачальниками за попередньою оплатою.

Для вивчення стану кредиторської заборгованості, зокрема, з постачальниками, було проведено горизонтальний та вертикальний аналіз поточної кредиторської заборгованості за товари роботи та послуги ТОВ «КЛОВ», який наведено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Горизонтальний та вертикальний аналіз ПКЗ за товари, роботи, послуги ТОВ «КЛЮВ» за 2021 рік, тис. грн

Поточні зобов'язання і забезпечення	Код рядка	Абсолютна величина		Питома вага, %		Зміни		
		На кінець 2020 року	На кінець 2021 року	На кінець 2020 року	На кінець 2021 року	В абсолютних величинах (4-3)	У структурі (6-5)	Приріст % (4-3)/3
		3	4	5	6	7	8	9
Поточна КЗ за:	1645	728146	594261	x	x	-133885	x	-18
Товари, роботи, послуги								
Усього за розділом III	1695	2269558	2702263	32,08	21,99	432705	-10,09	19
Баланс	1900	2306958	3274830	31,56	18,15	967872	-13,41	42

Джерело: побудовано автором на підставі даних фінансової звітності.

Отже, з таблиці видно, що ПКЗ за товари, роботи, послуги в абсолютній величині у 2021 році зменшилася порівняно з 2020 роком на 133885 тис грн, тобто зменшилася на 18%. Питома вага поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги у 2021 році у розділі III Балансу «Поточні зобов'язання і забезпечення» становила 21,99%, що на 10,09% менше ніж у попередньому році. Питома вага поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги у структурі Балансу у 2021 році становила 18,15%, що на 13,41% менше ніж у 2020 році.

Такі показники свідчать про покращення платіжної дисципліни в розрахунках з постачальниками, це має позитивний вплив на фінансовий стан підприємства.

В процесі своєї діяльності підприємства створюють додану вартість, купуючи сировину в постачальників, таким чином виникає кредиторська заборгованість. Після того, як сировину переробили на готову продукції і реалізували виникає дебіторська заборгованість (ДЗ). Отже, з цього випливає, що ДЗ має бути вищою кредиторської заборгованості.

Зазвичай заборгованість перед постачальниками погашається за рахунок погашеної ДЗ. В табл. 2.5 наведено систематизований перелік показників для проведення аналізу ПКЗ за товари, роботи, послуги.

Таблиця 2.5

Аналіз руху ПКЗ за товари, роботи, послуги на ТОВ «КЛОВ»

Назва показника	Порядок розрахунку	На кінець 2020 року	На кінець 2021 року	Значення показника
Коефіцієнт співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	$K_{сдк} = \frac{\text{ряд.1125}}{\text{ряд.1615}}$ Балансу	1,07	0,86	Визначає величину дебіторської заборгованості, що доводиться на 1 грн кредиторської (причому оптимальне значення коефіцієнта варіюється від 0,9 до 1 тобто кредиторська заборгованість повинна не більше ніж на 10% перевищувати дебіторську)
Коефіцієнт оборотності ПКЗ за товари, роботи, послуги	$K_{об} = \frac{\text{ряд.2050}}{\text{ф.2/ряд.1615}}$ Балансу	9,2	8,7	показує швидкість обертання кредиторської заборгованості підприємства за період, що аналізується, розширення або зниження комерційного кредиту, що надається підприємству.
Середній строк оборотності кредиторської заборгованості	$360 / K_{об}$	40	98	Вказує на період, протягом якого компанія використовує кошти своїх постачальників

Джерело: побудовано автором на підставі даних фінансової звітності.

Показники табл.2.5 свідчать про те, що на кінець 2020 року ДЗ за продукцію, товари, роботи, послуги перевищувала ПКЗ за товари, роботи, послуги на 7%, а на кінець 2021 року ПКЗ за товари, роботи, послуги була більшою за ДЗ за продукцію, товари, роботи, послуги на 14%. Збільшення ПКЗ за товари, роботи, послуги може свідчити про погіршення фінансово-майнового стану.

2.2. Облік надходження виробничих запасів.

Облік надходження виробничих запасів пов'язаний з обліком розрахунків з постачальниками та обліком ПДВ, зокрема в частині ПК.

Облік виробничих запасів на ТОВ «КЛОВ» є досить важкою ділянкою обліку через велику різноманітність запасів (від сільськогосподарської продукції і тари до палива і запасних частин), які надходять від постачальників. [3]

Облік запасів на підприємстві ведеться відповідно до норм міжнародного стандарту бухгалтерського обліку (МСБО) 2 «Запаси».

Визначення запасів відповідно до МСБО 2 наведено на рис. 2.6.

Рис. 2.6. Визначення запасів.

Джерело: побудовано автором за опрацюванням [41].

Запаси надходять на ТОВ «КЛОВ» разом з супровідними документами постачальника (резидента), такими як:

- рахунок або рахунок – фактура;
- видаткова накладна;
- товарно – транспортна накладна (ТТН);
- сертифікат якості;
- ІПН, яка надсилається через ЄРПН. [34]

Переважна більшість постачальників надсилають документи через програмне забезпечення: Вчасно, FlyDoc, М.Е.ДОС. Документи перевіряє бухгалтер на наявність обов'язкових реквізитів, достовірність даних, підписує та надсилає контрагенту.

Запаси надходять на ТОВ «КЛОВ» разом з супровідними документами постачальника (нерезидента) такими як:

- специфікація до зовнішньоекономічного контракту;

- інвоис;

- митна декларація;

- міжнародна ТН, залізнична накладна, авіаційна вантажна накладна, коносамент. [6]

Супровідні документи постачальників зберігаються три роки. [17]

Митним оформленням на ТОВ «КЛОВ» займаються брокери з якими укладається договір.

Відповідно до МСБО 2 запаси в балансі оцінюються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. На рис. 2.7 наведено перелік витрат, які включаються до собівартості.

Собівартість запасів включає:

Всі витрати на придбання

Витрати на переробку

Інші витрати

✓ ціна придбання

+ ввізне мито та інші податки, окрім, ПДВ

+ витрати на транспортування, навантаження і розвантаження

+ інші витрати, безпосередньо пов'язаних з придбанням готової продукції, матеріалів та послуг.

- торговельні знижки, інші знижки та інші подібні їм статті вираховуються при визначенні витрат на придбання

Рис. 2.7 Собівартість запасів.

Джерело: побудовано автором за опрацюванням [41].

Витрати на переробку включають: постійні виробничі накладні витрати та змінні виробничі накладні витрати. Постійні виробничі накладні витрати розподіляють виходячи з нормативної потужності.

Чиста вартість реалізації дорівнює справедливій вартості за мінусом витрат на продаж.

Запаси оприбутковують в бухгалтерському обліку на дату визнання їх активами, відповідно до МСБО 2 «Запаси», тобто коли:

- а) до ТОВ «КЛОВ» перейшли ризики і вигоди, пов'язані з правом власності або з правом повного господарського відання (оперативного управління) на придбані (отримані) запаси;
- б) ТОВ «КЛОВ» управляє цими запасами і контролює їх;
- в) існує вірогідність того, що в майбутньому ТОВ «КЛОВ» отримає економічні вигоди від використання цих запасів,

г) вартість запасів може бути достовірно визначена. [41]

Товари на складі можуть не відображатися в балансі в наступних випадках:

- товари на консигнації;
- товари реалізовані, але не доставлені клієнту.

Оприбутковуються запаси створеним первинним документом у програмному забезпеченні ІС: Підприємство «Надходження Товарів, робіт, послуг» (Прибуткова накладна).

Облік запасів на ТОВ «КЛОВ» ведуть на рахунках: 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні та швидкозношувані матеріали», 26 «Готова продукція», 27 «Продукція сільськогосподарського призначення», 28 «Товари». За дебетом рахунків 20, 22, 26, 27, 28 відображаються надходження запасів на підприємство, їх дооцінка, за кредитом - витрачання на виробництво (експлуатацію, будівництво), переробку, відпуск (передачу) на сторону, уцінка.

У випадку, коли товари потрібно забрати у постачальника виписують довіреність матеріально-відповідальній особі. Термін дії такої довіреності вставлено в межах десяти днів. [20]

При виявленні недостачі товару або коли товар не належної якості, або надходить без товаросупроводжувальних документів приймання товару може припинитися або продовжитись, але в такому випадку складають акт про приймання матеріалів за участю матеріально відповідальної особи та представника постачальника, якщо такі запаси надійшли залізницею, складається комерційний акт [43]

На ТОВ «КЛОВ» облік надходження запасів ведуть в розрізі номенклатури та кількості поставок. Найчастіше підприємство купує зернові культури: сою, ріпак, соняшник, кукурудзу, ячмінь та інші.

В табл. 2.6 наведено відображення в бухгалтерському обліку придбання запасів від постачальника резидента

Таблиця 2.6

Відображення в бухгалтерському обліку придбання запасів на ТОВ «КЛОВ»

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	Обліковий регістр
		дебет	кредит		
1	Перераховано аванс постачальнику	371	311	12000,00	Розділ II Журнал 1
2	Відображено ПК з ПДВ	641	644	2000,00	Розділ II Журналу 3
3	Оприбутковано паливо	203	631	24000,00	Розділ III Журналу 5
4	Відображено ПК з ПДВ	644	631	2000,00	Розділ II Журналу 3
5	Відображено ПК з ПДВ	641	631	28000,00	Розділ I Журналу 3
6	Оплачено за паливо	631	311	16800,00	Розділ II Журнал 1
7	Здійснено залік заборгованості	631	371	12000,00	Розділ I Журналу 3
8	Нараховано штраф за несвочасне погашення зобов'язання	948	631	2000,00	Розділ I Журналу 3
9	Сплачено штраф	631	311	2000,00	Розділ II Журнал 1

Джерело: складено автором.

Аналітичний облік запасів ведуть у відомості 5 і аналітичного обліку та картці рахунку, а синтетичний у журналі-ордері 5 та оборотно-сальдовій відомості. [55]

З таблиці 2.6 видно, що облік запасів переплітається з обліком розрахунків з постачальниками та нарахуванням ПК з ПДВ, тому дані питання розглядаються нижче.

2.3. Облік розрахунків з постачальниками.

Облік розрахунків з постачальниками є важливою ділянкою бухгалтерської роботи, оскільки на цьому етапі формується основна частина грошових витрат підприємства. [47]

На ТОВ «КЛОВ» організація обліку розрахунків з постачальниками забезпечує своєчасну перевірку розрахунків з постачальниками та попереджає прострочення ПКЗ за товари, роботи, послуги.

Основні завдання обліку розрахунків з постачальниками на ТОВ «КЛОВ» наведені на рис. 2.8.

Основні завдання обліку розрахунків з постачальниками:

- а) достовірно відображати в облікових регістрах (Журнал-ордер 3 та відомість аналітичного обліку 3.3) наявність та зміни сум ПКЗ за товари, роботи, послуги;
- б) своєчасно перераховувати грошові кошти з поточного рахунку на підставі платіжного доручення постачальникам;
- в) проводити систематичну звірку розрахунків з контрагентами;
- г) здійснювати контроль за дотриманням умов договорів та контрактів;
- д) слідкувати за реєстрацією ПН постачальників;
- е) своєчасно оприбутковувати запаси.

Рис. 2.8. Основні завдання обліку розрахунків з постачальниками на ТОВ «КЛОВ».

Джерело: побудовано автором за опитуваннями [34].

Для обліку розрахунків з постачальниками на підприємстві використовують рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

У табл. 2.7 наведена інформація, яка відображається на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» на ТОВ «КЛОВ».

Таблиця 2.7

Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»

Призначення рахунка	Відображення інформації за розрахунками з постачальниками та підрядниками		В обліковому реєстрі	У звітності
	На рахунку 63			
	за дебетом	за кредитом		
Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані ТМЦ, виконані роботи і надані послуги	Відображається погашення, списання заборгованості за одержані від постачальників та підрядників активи і прийняті роботи і послуги	Відображення виникнення заборгованості за одержані від постачальників та підрядників ТМЦ прийняті роботи і послуги	Розділ Журналу 3, Відомість 3.3 [Ошибкa! Источник не найден.]	Рядок 1615 Балансу (форма 1)

Джерело: побудовано автором на підставі [60].

Усі взаємовідносини з постачальниками відбуваються відповідно до умов зазначених у договорі. Договори з постачальниками укладаються з урахуванням

положень міжнародного стандарту фінансової звітності 15 «Дохід від договорів

з клієнтами», господарського кодексу України, закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», митного кодексу України, ІНК ОТЕРМС 2020

Більш детально про ІНК ОТЕРМС 2020 у табл. 2.8

Таблиця 2.8

ІНК ОТЕРМС 2020 (Універсальні умови)

Сфери обов'язків продавця і покупця	Універсальні умови (будь-які перевезення та види транспорту)						
	EXW	FCA	CPT	СIP	DAP	DPU	DDP
	Ex Works	Free Carrier (	Carriage Paid To	Carriage & Insurance Paid To	Delivered at Place	Delivered at Place Unloaded	Delivered Duty Paid
	Франко-завод	Франко-перевізник	Перевезення оплачено до	Перевезення та страхування оплачено до	Поставка в місці	Поставка в місці з розвантаженням	Поставка зі сплатою мита
1	2	3	4	5	6	7	8
Пакування	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Оплата навантажувальних робіт	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Внутрішні перевезення	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Експортне мито, митний збір, податки	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Витрати з проходження терміналу у місці відправки	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ

Продовження табл. 2.8

1	2	3	4	5	6	7	8
Завантаження на судно	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Фрахт	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Страховка	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ
Витрати з проходження терміналу у місці призначення	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Імпортне мито, митний збір, податки	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Доставка до місця призначення	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ

Джерело: [29].

З табл. 2.8 видно, що ІНКОТЕРМС визначає умови, які варто прописувати в договорі купівлі-продажу: місце доставки, відповідального за доставку, складу податків, страхування доставки, тому значно зручніше прописувати умови ІНКОТЕРМС. [38]

Існує ще низка умови для морських внутрішньоводних перевезень, детальніше в табл. 2.9.

ІНКОТЕРМС 2020 (Морські/внутрішньоводні перевезення)

Сфери обов'язків продавця і покупця	"Морські" умови (морські/внутрішньоводні перевезення)			
	FAS	FOB	CFR	CIF
	Free Alongside Ship	Free on Board	Cost & Freight	Cost, Insurance & Freight
	Франко вздовж борту судна	Франко-борт	Вартість і фрахт	Вартість, страхування та фрахт
Пакування	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Оплата навантажувальних робіт	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Внутрішні перевезення	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Експортне мито, митний збір, податки	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Витрати з проходження терміналу у місці відправки	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Завантаження на судно	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Фрахт	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Страховка	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПРОДАВЕЦЬ
Витрати з проходження терміналу у місці призначення	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ
Імпортне мито, митний збір, податки	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ
Доставка до місця призначення	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ	ПОКУПЕЦЬ

Джерело: [29].

Найчастіше ТОВ «КЛОВ» використовує в договорах купівлі-продажу умови: FCA, DAP, FOB.

Договір обов'язково складається у двох примірниках українською мовою або ж має містити переклад українською мовою. В договорі купівлі-продажу, поставки, комісії зазначають:

- назву, ціну та кількість товару, який постачається;
- термін поставки та оплати;
- перехід права власності;
- умови постачання (зазвичай використовують ІНКОТЕРМС);
- форс-мажорні обставини;
- відповідальність сторін;
- штрафні санкції. [21]

ТОВ «КЛОВ» розраховується зі своїми постачальниками лише в безготівковій формі за допомогою платіжного доручення. Оплата може бути як попередня так і після отримання товару.

Безготівкові розрахунки з постачальниками також можуть здійснюватися і за платіжною вимогою-дорученням, чеком, акредитивом, векселем, заліком взаємних заборгованостей. В табл. 2.10 відображений облік заліку взаємних розрахунків з постачальником ТОВ «КЛОВ».

Таблиця 2.10

Облік заліку взаємних розрахунків з постачальником ТОВ «КЛОВ»

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн	Примітка
1	Оприбутковано соняшник 1 класу	28	6311	100000,00	Прибуткова накладна
2	Відображено ПДВ (ПН зареєстрована)	641	6311	20000,00	ПН
3	Реалізовано соняшник 2 класу	3611	702	160000,00	Видаткова накладна
4	Відображено ПЗ з ПДВ (ПН зареєстрована)	702	6411	26666,66	ПН
5	Отримано часткову оплату за соняшник 2 класу	311	3611	40000,00	Платіжне доручення
6	Здійснено залік заборгованостей	6311	3611	120000,00	Бухгалтерська довідка

Джерело: складено автором.

ТОВ «КЛОВ» проводить інвентаризацію зі своїми постачальниками щокварталу, надсилаючи акт звірки взаєморозрахунків.

Дебіторську і кредиторську заборгованість перевіряють у таких аспектах, як дотримання строку позовної давності й обґрунтованість сум, які обліковуються на рахунках обліку розрахунків. Якщо виникають розбіжності між даними покупця і постачальника, то в обліку та звітності ТОВ «КЛОВ» зазначає дані які в нього наявні. [42]

Заборгованість перед постачальниками вважається безнадійною, якщо з моменту її прострочення минуло 3 роки. [35]

У випадку, коли ПКЗ за товари, роботи, послуги стає безнадійною її списують на 717 рахунок «Дохід від списання кредиторської заборгованості». ТОВ «КЛОВ» намагається вчасно розраховуватися зі своїми постачальниками, тому випадки зі списанням заборгованості є поодинокими. Для того, щоб ТОВ «КЛОВ» могло вчасно розраховуватися зі своїми постачальниками потрібно, щоб покупці вчасно оплачували рахунки ТОВ «КЛОВ». [32]

В табл. 2.11 наведено відображення в бухгалтерському обліку ТОВ «КЛОВ» списання ПКЗ за товари, роботи, послуги.

Таблиця 2.11

Списання поточної кредиторської заборгованості на ТОВ «КЛОВ»

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн	Обліковий реєстр
1.	Оприбутковано товари	281	631	2250,00	Розділ I Журналу 3
2.	Відображено ПК з ПДВ	641	631	450,00	Розділ I Журналу 3
3.	Списання кредиторської заборгованості	631	717	2700,00	Розділ I Журналу 3
4.	Сторно ПК з ПДВ (як наслідок у звітному періоді зростає сума ПДВ до сплати в бюджет через зменшення ПК)	641	644	-450,00	Розділ II Журналу 3
5.	Включення сторнозованого ПДВ до складу інших витрат операційної діяльності платника податку	949	644	450,00	Журнал-ордер 5 Г
6.	Визначення фінансового результату від операції	717 791	791 949	2700,00 450,00	Журнал-ордер 6

Джерело: складено автором.

Для того, щоб списати безнадійну кредиторську заборгованість на ТОВ «КЛОВ» складають:

- акт інвентаризації;

- внутрішній наказ керівника на списання,

- бухгалтерську довідку (складається у довільній формі, в якій вказується сума, причина списання, підставою є наказ керівника). [45]

Сума списаної кредиторської заборгованості належить до доходу підприємства та підлягає оподаткуванню на загальних підставах, тобто оподатковується податком на прибуток у розмірі 18% та виникає ПЗ з ПДВ у розмірі 20%. [14]

Для того, щоб не допустити простроєння заборгованості перед постачальниками можна скористатися кредитом банку або отримати фінансову поворотну грошову допомогу. Таке рішення має бути зваженим та прийматися керівником підприємства.

Облік розрахунків з постачальниками на ТОВ «КЛОВ» ведуть в програмному забезпеченні 1С: Підприємство. З більшістю контрагентів обмін документами є електронним, тому документи в 1С: Підприємство просто імпортуються з інших програмних продуктів. Всі супровідні документи постачальників бухгалтером підшиваються в папки в паперовому вигляді. Документи, які надходять від постачальників зберігаються 3 роки, спочатку в бухгалтерії, а після складання річної фінансової звітності в архіві.

В 1С: Підприємство досить зручно вести аналітику по розрахунках з постачальниками, а саме по термінах погашення, перевіряти чи є оригінали документів та інше.

Синтетичний облік розрахунків з постачальниками ведуть у журналі-ордері 3 та оборотно-сальдовій відомості, а аналітичний у відомості 3.3 аналітичного обліку та картці рахунку в розрізі кожного постачальника та кожного договору.

2.4. Облік розрахунків з податку на додану вартість.

Облік ПДВ є важливою та досить трудомісткою ділянкою обліку. За несвоєчасну реєстрацію ПН, РК, подачу декларації до контролюючих органів, несплату податку до бюджету нараховуються штрафні санкції та пеня, тому на підприємствах намагаються подавати звітність та сплачувати цей податок вчасно. Але існують недобросовісні платники ПДВ, які уникають сплати цього податку, тому для боротьби з ними виникли критерії ризиковості платника ПДВ та критерії ризиковості здійснення операції. Перелік критеріїв ризиковості зазначені в постанові кабінету міністрів України № 1165 від 1 грудня 2019 року. Якщо платник ПДВ підпадає під ці критерії, то виписані ним ПН, РК будуть заблоковані, тобто ПЗ у продавця виникне, а ПЗ у покупця не буде. Тобто, якщо платника ПДВ визнано ризиковим з ним буде не вигідно співпрацювати клієнтам.

На рис. 2.9 наведено схему автоматизованого моніторингу ПН, РК.

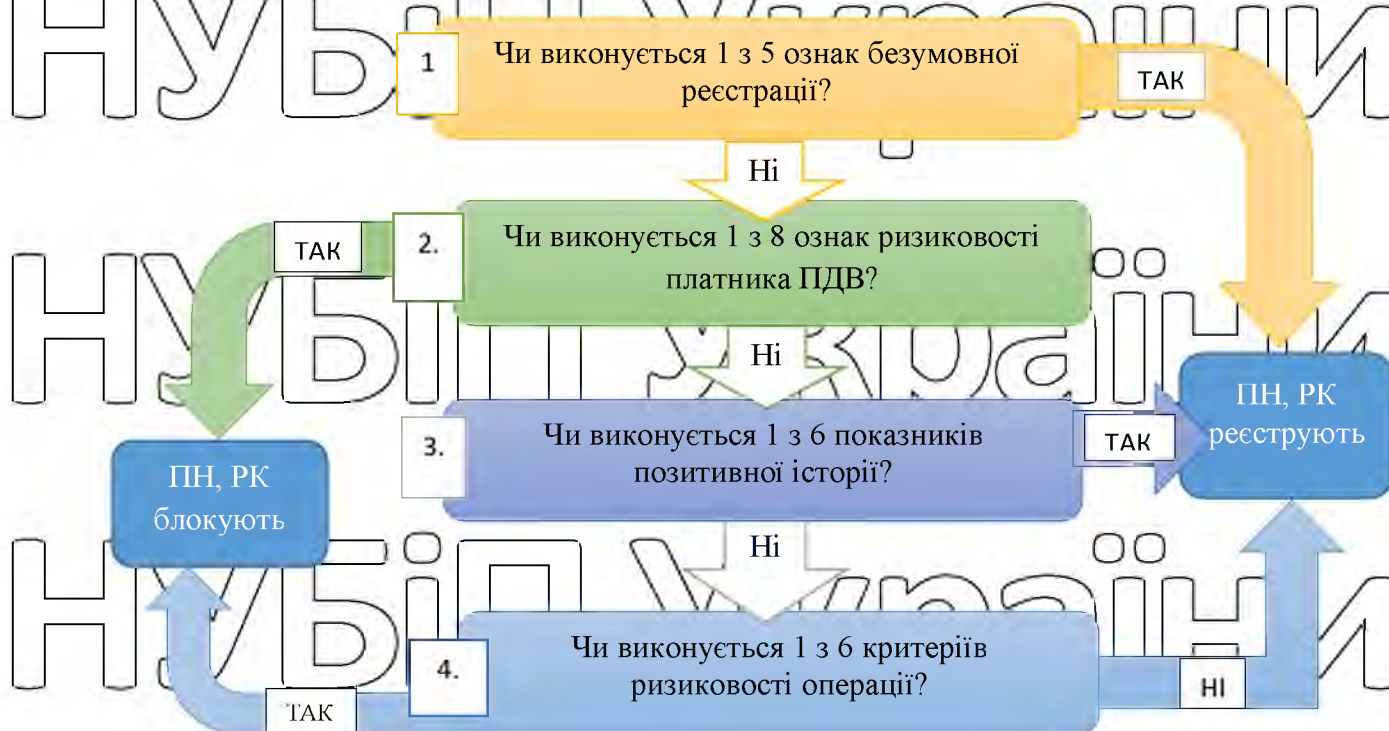

Рис. 2.9. Схема автоматизованого моніторингу ПН, РК.

Джерело: побудовано автором за опрацюванням [62].

Якщо платника ПДВ визнано ризиковим то для того, щоб зняти цей статус потрібно оскаржувати рішення контролюючих органів в адміністративному та судовому порядку, а це завдання є досить важким.

На розблокування ПН, РК потрібен час та фахівці, які займаються розблокуванням. Наприклад, якщо блокують близько 40 ПН кожного місяця то ПН може бути розблокована і через пів року, а можливо і довше. Для розблокування ПН, РК подають пояснення до контролюючих органів, якщо рішення контролюючими органами прийнято не на користь платника податків то в такому разі подають скаргу, якщо ж після розгляду скарги ПН, РК не розблокували то звертаються до суду. Тобто цей процес може затягнутися на довго. На розблокування ПН, РК дається 365 днів від дати виникнення ПЗ з ПДВ.

Коли платнику податків заблокували ПК з ПДВ то в нього не збільшується ліміт для реєстрації його ПН, РК та збільшується сума сплаченого ПДВ до бюджету. [7]

Якщо після закінчення терміну на розблокування ПН, РК залишається заблокованою, то покупець назавжди втрачає право на ПК з ПДВ за такою ПН.

Є випадки, коли постачальник не хоче реєструвати ПН, РК або не може через недостатність ліміту для реєстрації то в такому разі покупець може подати заяву зі скаргою на постачальника. Для цього необхідно заповнити Додаток Д7 до декларації з ПДВ. До скарги мають бути додані первинні документи, які підтверджують господарську операцію. Але це все рівно не дає права покупцю визнати ПК з ПДВ. [51]

Покупці намагаються уникнути негативного ефекту від блокування, прописуючи в договорі умови, відповідно до яких покупець не буде сплачувати постачальнику суму ПДВ, якщо ПН заблокують або накладаються штрафні санкції у розмірі ПДВ на постачальника, якщо ПН заблокують. Отримані штрафні санкції від постачальника збільшують фінансовий результат до оподаткування покупця. Також є ризик, що суд може визнати ці умови недійсними, спираючись на те, що податкові відносини не мають відношення до

цивільного та господарського законодавства, відповідно до якого складається договір купівлі-продажу. [36]

Отже, ситуацію з блокуванням ПН, РК потрібно вирішувати на рівні держави, удосконалюючи податкове законодавство для того, щоб добросовісні платники ПДВ не страждали від блокування ПН, РК.

ТОВ «КЛОВ» займається імпортом товарів. За імпортними операціями виникає і ПЗ, і ПК з ПДВ. Датою виникнення ПЗ з ПДВ за ввезеними на митну територію України товарами є дата подання митної декларації для митного оформлення. В такому випадку ПДВ до бюджету сплачується до/або на день

подання митної декларації безпосередньо на єдиний казначейський рахунок, за умови, що такі товари не звільняються від оподаткування ПДВ. Попередня оплата постачальнику нерезиденту не впливає на дату виникнення ПЗ з ПДВ. ПК з ПДВ потрібно відобразити датою сплати ПДВ до бюджету. Митна декларація

є підставою для відображення «імпортного» ПК з ПДВ в декларації з ПДВ. Сума «імпортного» ПК в декларації має дорівнювати сумі ПДВ сплаченого на митниці.

Також ТОВ «КЛОВ» іноді є комісіонером (посередником). В такому випадку право на ПК з «імпортного» ПДВ є лише у комітента незалежно від того хто сплатив ПДВ до бюджету на митниці і підставою відображення у комітента

такого ПК у декларації з ПДВ є оформлена митна декларація. Операція з передачі в межах договору комісії від комісіонера до комітента не оподатковується ПДВ. У комісіонера виникає ПЗ з ПДВ лише на суму винагороди. [52]

За загальним правилом ПК відображається в декларації з ПДВ в місяці складання зареєстрованої ПН, РК або в будь-якому іншому місяці протягом 365 днів з дня складання зареєстрованої ПН, РК.

Якщо постачальник виписав РК на ТОВ «КЛОВ» на зменшення свого ПЗ з ПДВ, то такий РК на мінус подає на реєстрацію ТОВ «КЛОВ». РК у декларації з ПДВ відображається покупцем у місяці складання такого РК незалежно від дати його реєстрації. РК на мінус реєструє покупець протягом 15 календарних днів з дня отримання такого РК від постачальника.

На ТОВ «КЛОВ» бухгалтер, який займається відстеженням ПН, РК від постачальників перевіряє в ПН, РК:

- назву покупки;
- відповідність кодів товарів та послуг;
- дату складання;
- номенклатуру, ціну та кількість товару чи послуги;
- суму ПДВ

Якщо виявлені якісь помилки то через програмне забезпечення М.Е.Doc можна написати коментар постачальнику. Це можна зробити коли контрагент прислав ПН, РК на узгодження. Якщо помилку виявлено в зареєстрованій ПН то потрібно складати РК до такої ПН.

Облік ПДВ на ТОВ «КЛОВ» ведуть на 64 рахунку, який має наступні субрахунки:

- 6412 – розрахунки з ПДВ;
- 6431 – ПЗ підтверджені;
- 6432 – ПЗ непідтверджені;
- 6441 – ПК підтверджений;
- 6442 – ПК непідтверджений.

В програмному забезпеченні 1С: Підприємство можна сформувати аналітичну таблицю для підтвердженого та непідтвердженого ПК з ПДВ. Така таблиця формується на підставі створених в програмному забезпеченні документів: «Надходження товарів, робіт, послуг» та «Платіжне доручення вихідне». Дані з ЄРПН про реєстрацію ПН, РК імпортуються в 1С: Підприємство через медове стикування. Тобто сформувавши аналітичну таблицю можна швидко виявити, який постачальник і по якому договору не зареєстрував ПН, РК або побачити, що ПН, РК заблоковані.

У випадку, коли постачальник не зареєструє ПН/РК в ЄРПН протягом 365 днів, суму непідтвердженого ПК ТОВ «КЛОВ» списує на витрати підприємства, а саме на 949 рахунок «Витрати операційної діяльності підприємства» (Дт 949 Кт 6411).

Як вже зазначалось вище ТОВ «КЛОВ» орендує елеваторні комплекси та кожного місяця перераховує кошти за оренду. Облік такої господарської операції наведено в табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Облік розрахунків з постачальником на ТОВ «КЛОВ» з орендної плати

№ з/п	Господарська операція	Дебет	Кредит	Сума, грн.	Примітки
1	Сплачено аванс постачальнику за оренду елеватора	371	311	300000,00	Платіжне доручення
2	Відображено право на ПК з ПДВ до реєстрації постачальником ПН	6442	6441	50000,00	Бухгалтерська довідка
3	Нараховано ПК з ПДВ після реєстрації ПН у ЄРПН	6411	6442	50000,00	Податкова накладна
4	Відображено вартість оренди	91	6851	250000,00	Акт надання послуг
5	Відображено розрахунки з постачальником у частині ПДВ	6441	6851	50000,00	Податкова накладна
6	Відображено взаємозалік заборгованостей з постачальником	6851	371	300000,00	Акт звірки взаєморозрахунків

Джерело: складено автором.

Залишок на субрахунку 6411 є сумою ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету. Перед сплатою ПДВ складається податкова декларацією з ПДВ з урахуванням даних ЄРПН протягом 20 календарних днів після закінчення звітного місяця. Сплачується ПДВ до бюджету протягом 10 календарних днів після граничного терміну подання декларації.

Дані бухгалтерського обліку мають відповідати даним в податковій декларації. Податкову декларацію з ПДВ можна формувати на основі виданих та отриманих ПН, РК як в М.Е.Дос та і в 1С: Підприємство.

За даними обліку і за даними ЄРПН можуть виникати певні відхилення, тоді слід проаналізувати чому вони виникли та донарахувати або егорнувати ПДВ в обліку.

Основними причинами неузгодженості обліку та даних ЄРПН є несвоєчасна реєстрація ПН, РК, використання відшкодування ПДВ, перенесення ПК на наступний період, нюанси роботи комп'ютерної програми, яка використовується для обліку.

2.5. Особливості обліку розрахунків з постачальниками в умовах застосування комп'ютерних технологій.

Під час пандемії Covid – 19, локдаунів та повномаштабного вторгнення Росії в Україну за допомогою комп'ютерних технологій люди можуть працювати онлайн. Багато підприємств перейшли на дистанційну роботу, навіть лікарі стали консультувати онлайн. Комп'ютерні технології допомагають підприємствам працювати, сплачувати податки та платити заробітні плати в таких складних умовах, які склалися в Україні, а значить підтримувати економіку країни.

Для того, щоб перевести відділ бухгалтерії повністю на дистанційну роботу потрібно не лише забезпечити працівників засобами праці, а й запровадити електронний документообіг на всіх ділянках обліку, щоб працівникам не доводилося роздруковувати, робити копії документів та не зберігати їх в паперовому вигляді, а для цього потрібні зміни в законодавстві. Наприклад, в обліку заробітної плати працівники пишуть заяви на прийом та звільнення з організації, надання відпустки в паперовому вигляді, а потрібно це робити онлайн з накладанням електронного підпису. Для цього потрібне програмне забезпечення не лише працівникам бухгалтерії, а всім працівникам підприємства. Під час війни дозволили робити фото паперової заяви і надсилати бухгалтеру через месенджер, але це тимчасовий вихід із ситуації. Потрібно там де це можливо проводити автоматизацію процесів. Автоматизація дає можливість виконувати процеси швидше та якісніше. [4]

На ТОВ «КЛОВ» не всі процеси автоматизовані. Працівники бухгалтерії переважно працюють дистанційно, але все рівно потрібно ходити в офіс і розкладати первинні документи по папках.

Для ведення обліку на ТОВ «КЛОВ» використовують програмне забезпечення 1С: Підприємство. Для збереження даних обліку щотижня роблять архівацію бази даних 1С: Підприємство.

Для складання та подання звітності, ПН, РК, обміну документів з постачальниками на ТОВ «КЛОВ» використовують програмне забезпечення М.Е.Doc та Арт-Звіг. Також використовується електронний кабінет платника податків.

Для обміну даних між М.Е.Doc та 1С: Підприємство використовують медове стикування.

Для обміну електронних документів з покупцями та постачальниками використовують програмні продукти: Вчасно, Fly Doc, М.Е.Doc, Star Docs. Але не всі постачальники ТОВ «КЛОВ» перейшли на електронний документообіг,

так як підприємство співпрацює з фізичними особами підприємцями (перевізниками) та невеликими сільськогосподарськими підприємствами у яких скуповує зерно на елеваторах то доводиться працювати і з паперовими документами. Електронний документообіг з контрагентами значно пришвидшує

обробку та обмін первинними документами. Знайти, якийсь первинний документ, наприклад, видаткову накладну постачальника в програмних продуктах займає менше хвилини, а знайти цей документ в папці з паперовими документами може зайняти годину.

Для обліку розрахунків з постачальниками в 1С: Підприємство передбачені документи, які перелічені на рис. 2.10.

Рис. 2.10. Перелік документів для обліку розрахунків з постачальниками.

Документ Надходження товарів і послуг (Прибуткова накладна) створюються вручну або імпортується з іншого програмного продукту.

Також в 1С: Підприємство можна сформувати аналітичні звіти по купівлях. перелік таких звітів наведено на рис. 2.11.

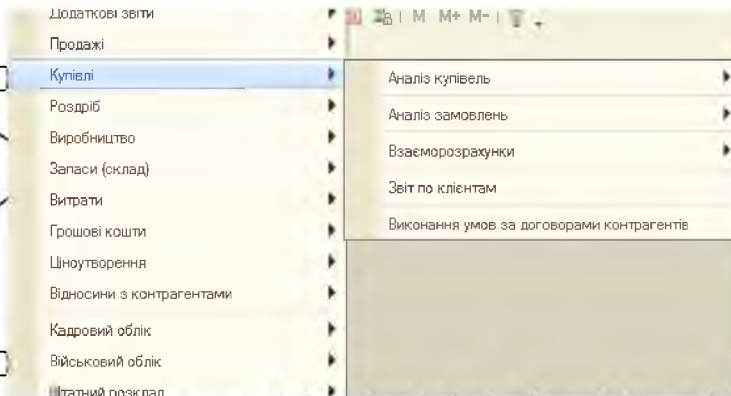

Рис. 2.11. Аналітичні звіти по купівлях.

На рис. 2.12 наведено Звіт для контролю зареєстрованих ПН, РК постачальниками.

№ з/п	Контрагент	Дата проведення	№ документа	Дата виписки	Дата реєстрації	Сума без ПДВ	ПДВ	Сума з ПДВ
1	Агат- Поділля ФГ	08.06.2022	6	07.02.2022	08.06.2022	487 674,47	68 274,43	555 948,90
2	Агат- Поділля ФГ	08.06.2022	4	07.02.2022	08.06.2022	691 365,85	96 791,22	788 157,07
3	Агат- Поділля ФГ	10.06.2022	10	16.02.2022	09.06.2022	1 343 438,98	188 081,46	1 531 520,44
4	Агрос-Дар. ФГ	10.06.2022	9	21.04.2022	10.06.2022	853 051,80	119 427,25	972 479,05
5	АГРОКО	08.06.2022	80	29.04.2022	08.06.2022	707 674,20	99 074,39	806 748,59
6	АГРОКО	08.06.2022	81	29.04.2022	08.06.2022	40 205,28	5 628,74	45 834,02
7	Агрокомпанія Відродження	27.06.2022	3	27.06.2022	01.07.2022	15 524,28	2 173,40	17 697,68
8	Агропром-777 ФГ	01.06.2022	2	01.06.2022	24.06.2022	792 086,61	110 892,13	902 978,74
9	Агропром-777 ФГ	06.06.2022	2	10.05.2022	06.06.2022	289 547,48	40 536,65	330 084,13
10	АГРОТЕХБАЗА ТОВ	01.06.2022	13	18.05.2022	03.06.2022	512 210,73	71 709,50	583 920,23
11	АГРОТЕХБАЗА ТОВ	28.06.2022	14	19.05.2022	28.06.2022	520 947,58	72 932,66	593 880,24
12	АГРОТЕХБАЗА ТОВ	28.06.2022	15	20.05.2022	28.06.2022	370 631,73	51 888,44	422 520,17
13	Агротехпрод ТОВ	17.06.2022	16	03.02.2022	17.06.2022	161 464,81	22 605,07	184 069,88

Рис. 2.12. Звіт для контролю зареєстрованих ПН, РК постачальників.

Даний звіт допомагає в аналізі сум вихідного ПДВ за місячний період, де відображено відповідність сум ПДВ сумам зареєстрованих ПН за період, у розрізі операцій. При цьому сума ПК в ПДВ визначається відповідно до договору.

В програмному забезпеченні 1С: Підприємство досить зручно та швидко можна відслідковувати кількість придбаних ГМП в розрізі контрагентів за допомогою документа «Приход ГМП по контрагентам за...», дивись рис. 2.13.

Приход ТМЦ за Квітень 2021 р.

№	Товар	Ціна	Кількість	Сума	ГРН	Договір
Виробник: Бюджет Чорна Зеркал GmbH						
Вироб. МБД:						
1	Кристалізація, промислова сировина, сировина, сировина	182,298	10,000	1 822 980,29	ГРН, март 194-0000348	Договір: СІНІВРОУ21 01 08.01.21
2	Кристалізація, промислова сировина та сировина	242,400	500,4	119 871,40	ГРН, март 194-0000348	Договір: СІНІВРОУ21 01 08.01.21
Виробник: Бюджет Чорна Зеркал GmbH						
Вироб. МБД:						
3	Кристалізація, промислова сировина та сировина	80,800	80,000	1 816 273,20	ГРН, март 194-0000354	Договір: 4 01 04 12,20
Виробник: Бюджет Чорна Зеркал GmbH						
Вироб. МБД:						
4	Сумма складу матеріалів	323,998	10,773	397 244,79	ГРН, март 194-0000332	Договір: СІНІВРОУ21 01 08.01.21
5	Сумма складу "Важкі Сировини"	229,249	198,81	84 199,49	ГРН, март 194-0000332	Договір: СІНІВРОУ21 01 08.01.21
6	Сумма складу дрібниці	277,609	398,39	199 127,20	ГРН, март 194-0000332	Договір: СІНІВРОУ21 01 08.01.21
7	Сумма складу до приходу	354,192	499,19	176 719,11	ГРН, март 194-0000332	Договір: СІНІВРОУ21 01 08.01.21
8	Сумма складу дрібниці	279,789	509,4	184 782,40	ГРН, март 194-0000322	Договір: СІНІВРОУ21 01 08.01.21
Всього по Квітню 2021 року			225,57	878 036,06		

Рис. 2.13. Документ «Приход ТМЦ по контрагентам за ...».

В М.Е.Doc є досить зручним пошук документів. Можна ставити фільтри, для того щоб шукати потрібні ПН, дивись рис. 2.14.

Рис. 2.14. Фільтри в Реєстрі ПН.

На ТОВ «КЛЮВ» активно використовуються програмні продукти та комп'ютерні технології.

Отже, завершуючи другий розділ “Методика обліку розрахунків з постачальниками на ТОВ «КЛЮВ»” можна зробити висновок, що ТОВ «КЛЮВ» це велике підприємство, яке веде облік розрахунків з постачальниками в програмному забезпеченні ІС: Підприємство, обмін ПН, РК з постачальниками відбувається через М.Е.Doc. Облік запасів ведеться відповідно до МСБО 2 «Запаси». В договорах купівлі-продажу прописують умови ІНКОТЕРМС 2020. Оплата зобов'язань перед постачальниками відбувається на підставі платіжного доручення.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

3.1. Методичні прийоми контролю розрахунків з постачальниками та подаку на додану вартість.

Для проведення контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ потрібно використовувати методичні прийоми контролю, рис. 3.1.

Рис. 3.1. Методичні прийоми контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ.

Джерело: сформовано автором за оприлюдненням [9].

Формальна перевірка дозволяє перевірити первинні документи, які пов'язані з купівлею, надходженням та оприбуткуванням ТМЦ та послуг на наявність заповнених обов'язкових реквізитів та перевірити достовірність даних в таких документах.

Обов'язкові реквізити первинного документа:

- назва документа (форми);
- дата складання;
- назва підприємства від якого складено документ;
- зміст, обсяг та одиниця виміру господарської операції;
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

Додатковими реквізитами первинного документа є: номер документа, печатка, підстава для здійснення операції.

Якщо обов'язковий реквізит не заповнений, то такий документ не може підтверджувати факт здійснення господарської операції.

Арифметична перевірка дає можливість підтвердити дані в оборотно-сальдовій відомості по рах. 631, табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Арифметична перевірка оборотно-сальдової відомості по рах. 631

№ договору	Обороти за період		Підтверджено первинним документом	Примітка
	дебет	кредит		
СВК2501/1 від 20.02.2022	55000,00	72000,00	ВН №1 від 20.02.2022 на суму – 60000,00 ПН №25 від 20.02.2022 на суму – 12000,00 ПД №23 від 23.02.2022 на суму - 55000,00	Вірно
СВК2638/7 від 21.02.2022	200000,00	200000,00	ПН №2 від 22.02.2022 на суму 33333,33 ВН № 23 від 22.02.2022 на суму – 166666,67 ПД №23 від 01.03.2022 на суму – 200000,00	Вірно
СВК25863/8 5 від 22.02.2022		5000,00	ВН №23 від 15.04.2022 на суму 5000,00 ПН № 1 від 15.04.2022 на суму – 1000,00	Помилка. Не відображено ПК з ПДВ
СВК4562/81 від 23.02.2022	1350,00	1350,00	ВН № 1 від 01.04.2022 на суму – 1125,00 ПН №56 від 01.04.2022 на суму – 225,00 ПД № 45 від 01.06.2022 на суму – 1350,00	Вірно
Висновок. В обліку не відображено ПК з ПДВ на підставі зареєстрованої ПН на суму 1000,00				

Джерело. Сформовано автором.

Інвентаризацію розрахунків проводять, надсилаючи акт звірки взаєморозрахунків постачальнику. Постачальник має підписати акт звірки або потрібно виявити причину відхилень. Найчастіше відхилення виникають через те, що документи від постачальника надходять із запізненням і як наслідок в обліку не відображають вчасно оприбуткування ТМЦ.

За допомогою аналізу відслідковують зміни ПКЗ за товари, роботи послуги з минулими періодами та роблять відповідні висновки.

За допомогою аналізу, порівняння, економіко-математичних методів можна на підставі поточних даних спрогнозувати фінансово-майновий стан підприємства у майбутньому.

Перевірка по суті має підтвердити здійснення господарської операції, для цього потрібно перевірити наявність належно оформлених первинних документів та договору. Іноді надсилається запит постачальнику для підтвердження даних.

Банківські виписки в частині розрахунків з постачальниками перевіряються суцільним способом. Перевіряють чи справді існувала заборгованість перед постачальником в такому розмірі та відповідне відображення списання коштів в обліку. [27]

Контроль мають здійснювати і за правильним відображенням витрат в обліку за отримані послуги від постачальників. Послуги, якими часто користується ТОВ «КЛОВ»: перевезення, юридичні послуги, послуги по зберіганню, складські послуги, оренда, лабораторні дослідження, аудит фінансової звітності, послуги з перекладу документів, послуги брокерів, технічний супровід програмного забезпечення.

Отже, для контролю розрахунків з постачальниками потрібно використовувати загальнонаукові методичні прийоми контролю, які ґрунтуються на методах філософії.

3.2. Організація внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками.

Внутрішній контроль – це система контрольних процедур, які мають запобігти та попередити виникнення помилок з метою ефективного проведення бізнесу, захисту активів, акуратності облікових перевірок і своєчасного представлення фінансової інформації. Внутрішній контроль не є обов'язковим і є виключно ініціативою власника підприємства. [31]

Система внутрішнього контролю – це всі внутрішні правила та процедури контролю, запроваджені керівником для забезпечення ефективного функціонування підприємства, збереження та раціонального використання активів, точності і повноти бухгалтерських записів, своєчасної підготовки фінансової інформації, запобігання фальсифікаціям. [33]

Внутрішній контроль займає досить важливе місце в системі управління підприємством, детальніше на рис. 3.2.

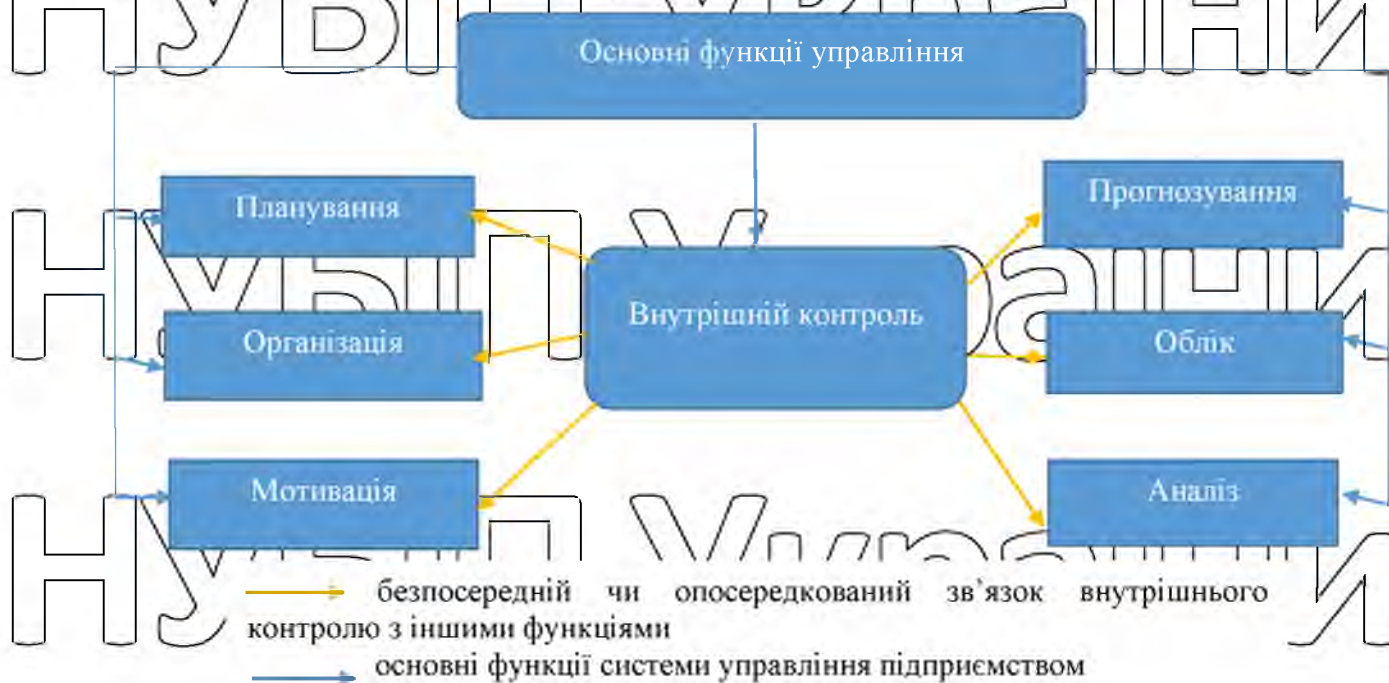

Рис. 3.2. Місце внутрішнього контролю в системі управління підприємством.

Джерело: побудовано автором за опрацюванням [67].

Методи та прийоми внутрішнього контролю допомагають виявити відхилення та недоліки у прогнозуванні, обліку, аналізі, плануванні та дають змогу зменшити їхній вплив на господарські процеси.

Служба внутрішнього контролю створюється на підприємстві в 5 етапів, які наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2
Етапи створення служби внутрішнього контролю

№ етапу	Назва етапу	Дії
1	дослідницький	дослідження діяльності підприємства, виявлення всіх наявних порушень, причин їх виникнення, оцінка переваг і недоліків, впровадження служби внутрішньогосподарського контролю та прийняття відповідного рішення щодо її організації
2	підготовчий	пошук висококваліфікованого персоналу, матеріального забезпечення, відповідних приміщень та необхідних для створення служби контролю засобів
3	організаційний	організація роботи служби внутрішнього контролю, створення відповідних положень її діяльності
4	здійснення контролю	проведення діяльності відповідно до встановлених обов'язків та планів перевірок
5	результат	складання звітів про проведені перевірки, виявлені порушення, пропозиції щодо удосконалення діяльності

Джерело: розроблено автором.

Організація та діяльність служби внутрішнього контролю не регламентується нормативно-правовими актами України. Оцінка результатів системи внутрішнього контролю здійснюється керівником підприємства та під час проведення аудиту.

На ТОВ «КЛОВ» немає організованої системи внутрішнього контролю, яка б виконувала наступні функції:

- перевіряла надійність і повноту інформації;
- відповідала планам, процедурам та діючому законодавству;
- забезпечувала збереження активів;
- ефективно використовувала ресурси підприємства;
- аналізувала, як відділи виконують поставлені цілі і завдання;
- надавала рекомендації для розвитку підприємства.

Я рекомендую запровадити систему внутрішнього контролю на ТОВ «КЛОВ».

Внутрішній контроль на підприємстві має ґрунтуватися на принципах, які наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Принципи внутрішнього контролю

Назва принципу	Суть принципу
Законність	дотримання вимог законодавства
Об'єктивність	отримання повної та достовірної інформації, що ґрунтується на документальних та фактичних даних і виключає вплив суб'єктивних факторів
Відповідальність та розподіл повноважень	розподіл обов'язків між керівництвом установи усіх рівнів та працівниками, встановлення меж їх відповідальності у рамках функціональних повноважень в процесі прийняття рішень або виконання інших дій
Превентивність	завчасне здійснення заходів контролю для запобігання виникненню відхилень від встановлених норм
Відкритість	запровадження механізмів зворотного зв'язку та забезпечення необхідного ступеня прозорості при проведенні оцінки внутрішнього контролю

Джерело: сформовано автором.

Основні завдання, які має виконувати служба внутрішнього контролю:

- проводити аналіз фінансово-майнового стану підприємства, ведення бухгалтерського обліку, оперативного та адміністративного контролю;
- відстежувати та аналізувати порушення працівниками норм законодавства;
- документувати кожний факт перевірки, оформляти письмовий висновок, в якому зазначати перелік питань вивчений в процесі перевірки;
- надавати рекомендації керівникові підприємства щодо усунення недоліків та виявлених порушень чинного законодавства та поліпшень підприємства.

Для ефективного функціонування системи внутрішнього контролю є сенс розробити положення про службу внутрішнього контролю на ТОВ «КЛОВ», в якому зазначити ключові моменти внутрішнього контролю (мету, завдання

структуру, суб'єкти, об'єкти, функції, принципи, параметри), зокрема по розрахунках з постачальниками та ПДВ.

Метою внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками є встановлення достовірності первинних даних щодо наявності зобов'язань перед постачальниками, повноти і своєчасності відображення первинних даних в зведених документах і облікових регістрах, законності та доцільності проведення розрахунків з постачальниками, достовірності відображення стану зобов'язань у звітності підприємства.

Предметом внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками є господарські операції та процеси, пов'язані з розрахунками з постачальниками.

Етапи контролю достовірності відображення зобов'язань перед постачальниками наведено на рис. 3.3.

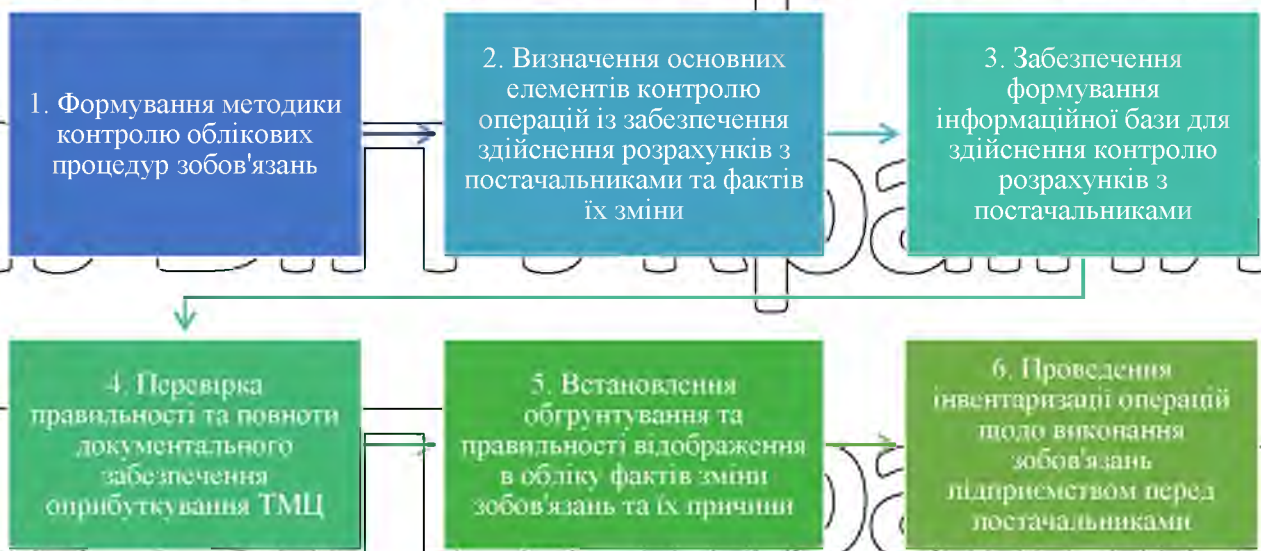

Рис. 3.3. Етапи контролю достовірності відображення зобов'язань перед постачальниками.

Джерело: сформовано автором на підставі опрацювання [1].

На першому етапі контролю потрібно виокремити облікові процедури та методичні прийоми, що відповідають обліковій політиці підприємства, дотриманню договірних зобов'язань та організації бухгалтерського обліку.

На другому етапі має бути визначено основні елементи контролю (суб'єкт, об'єкт) операцій із забезпечення якісної оцінки своєчасного здійснення

розрахункових операцій з постачальниками. Об'єктами внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками є: договори купівлі-продажу, поставки, комісії; дані первинних документів, облікових реєстрів та фінансової звітності; господарські операції з обліку фактів зміни зобов'язань в контексті розрахунків з постачальниками; інформація про порушення та зловживання у веденні обліку, які знайшли документальне підтвердження в актах

Суб'єктами внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками є власник підприємства та підрозділи підприємства: юридичний відділ, митний відділ, бухгалтерія, склад, елеватори.

На третьому етапі потрібно забезпечити формування інформаційної бази для здійснення контролю розрахунків з постачальниками. Джерелами інформації можуть бути:

- первинні документи;
- дані бухгалтерського обліку (оборотно-сальдова відомість, картки по рахунках, аналітичні звіти в розрізі постачальників та договорів з ними, реєстри синтетичного та аналітичного обліку);
- фінансова звітність, зокрема Баланс;
- інші джерела інформації (нормативно-правові акти України, офіційний курс валют, роз'яснення державної податкової служби).

Четвертий етап передбачає перевірку первинних документів на повноту, своєчасність та правильність оформлення.

П'ятий етап передбачає встановлення обґрунтованості та правильності відображення в обліку фактів зміни зобов'язань та причин їх зміни, внаслідок отримання знижок та штрафних санкцій.

На шостому етапі надсилається акт звірки взаєморозрахунків або запит постачальнику для підтвердження заборгованості.

Отже, внутрішній контроль має забезпечити в першу чергу достовірне облікове відображення господарських операцій в обліку та звітності, зокрема розрахункових операцій з постачальниками.

3.3. Контроль розрахунків з постачальниками.

Контроль за розрахунками з постачальниками потрібен для того, щоб достовірно відображати дані у фінансовій звітності та контролювати фінансовий стан підприємства, тобто:

- вчасно та в повному розмірі погашати зобов'язання перед постачальниками;

- перевіряти законність, доцільність і реальність виникнення заборгованості перед постачальниками;

- перевіряти повноту отримання ТМЦ від постачальників;

- перевіряти наявність товаросупровідних документів постачальників;

- контролювати кількість ТМЦ на складі для безперебійного функціонування бізнесу;

- контролювати розмір ПКЗ за товари, роботи послуги, яка б не перевищувала розмір ДЗ за продукцію, товари, роботи, послуги на 10%;

- контролювати дотримання вимог графіку документообігу та належне зберігання первинних документів;

- забезпечити достовірне відображення даних ПКЗ за товари, роботи, послуги у фінансовій звітності;

- надавати необхідні дані керівництву підприємства, для прийняття управлінських рішень.

Контроль розрахунків з постачальниками потрібно розпочинати з наявності та правильності оформлення підписаних договорів та додаткових угод до них на зміну ціни, графіків постачання та інших. Часто можна виявити, що договір купівлі-продажу відсутній або не підписаний з обох сторін.

Важливо перевірити правильність застосування цін, націнок, знижок. Для цього перевіряють умови договору з фактичними поставками (видатковими накладними).

При виявленні перевищення цін, націнок, неправильного застосування знижок потрібно встановити суму переплати та скласти і відправити постачальнику лист про повернення надміру сплачених коштів. Якщо

постачальник повертає надміру сплачені кошти, підтвердження є банківська виписка, то він обов'язково має скласти РК на мінус і відправити ТОВ «КЛЮВ», яке має відправити його на реєстрацію. Тут також потрібно перевірити чи відображений такий РК в обліку і декларації з ПДВ.

Відділ внутрішнього контролю має перевіряти журнал господарських операцій в частині відображення знижок та претензій.

Наприклад, за договором купівлі-продажу №25/1 від 15.04.2022 року ТОВ «КЛЮВ» придбало 500 літрів дизельного палива загальною вартістю 12500 грн на умовах 100% передоплати. Під час оприбуткування встановлено нестачу 50 літрів палива, але ТОВ «Нальне» визнав претензію тільки щодо нестачі 30 літрів. Перевірка журналу господарських операцій наведена в табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Перевірка журналу господарських операцій

Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн.	Дебет	Кредит	Примітка
17.04.2022	Перераховано передоплату за дизельне паливо	12500	371	371	вірно
17.04.2022	Відображено ПК з ПДВ (непідтверджений)	875	6412	6442	вірно
20.04.2022	Оприбутковано дизельне паливо 450 літрів	10462,5	203	631	вірно
20.04.2022	Відображено ПК (непідтверджений) в частині авансу	787,5	6442	631	вірно
30.04.2022	Зареєстровано ПН	875	6442	6441	вірно
01.05.2022	Проведено зарахування заборгованостей	11250	631	371	вірно
01.05.2022	Згідно з актом відображено нестачу борошна	1250	374	371	вірно
05.05.2022	Оприбутковано допоставлене паливо 30 літрів	697,5	203	631	вірно
05.05.2022	Відображено розрахунки з ПК	52,5	6442	631	вірно
05.05.2022	Проведено зарахування заборгованостей	750	631	374	вірно
27.05.2022	Суму нестачі зараховано до складу витрат після рішення суду на користь продавця 20 літрів	465	974	374	вірно
27.05.2022	Відображено РК на зменшення ПК з ПДВ	35	6441	6412	вірно

Джерело: складено автором.

Одразу з перевіркою журналу господарських операцій потрібно перевіряти наявність належно оформлених підтверджуючих первинних документів.

На кожну операцію в журналі господарських операцій має бути первинний документ, який підтверджує факт здійснення господарської операції.

Стандартний пакет документів, який має бути в наявності на підприємстві, який підтверджує надходження ТМЦ від постачальника: підписаний договір купівлі-продажу з додажковими угодами, рахунок фактура, видаткова накладна або акт надання послуг, прибуткова накладна, яка складається на підставі видаткової накладної, ТТН, ПН, платіжне доручення, акт звірки взаєморозрахунків по договору. У всіх документах мають бути заповнені обов'язкові реквізити.

На цьому етапі потрібно перевірити чи правильно визначена собівартість придбаних запасів.

Далі потрібно перевірити виконання договірних зобов'язань за кількістю, номенклатурою, цінами, тарифами, строками постачання, якістю ТМЦ. По кожному документу (ТТН, видатковій накладній, акті наданих послуг, рахунку-фактурі) потрібно перевірити повноту оприбуткування ТМЦ, для цього первинні документи перевіряють із записами журналу господарських операцій.

На цьому етапі можна виявити наступні порушення:

- не оприбутковано ТМЦ;
- оприбутковано ТМЦ не на той рахунок;
- не відображено суму ПДВ;
- списано ТМЦ у виробництво, без попереднього їх відображення на рахунках 2 класу.

Якщо постачальник надає послуги, наприклад, по перевезенню то потрібно перевіряти на які витрати списуються такі послуги.

Для виявлення розкрадання ТМЦ потрібно провести інвентаризацію ТМЦ за участю матеріально-відповідальної особи та зіставити дані інвентаризації з даними обліку. За результатом проведеної інвентаризації може бути надлишок або нестача ТМЦ або дані обліку відповідатимуть даними інвентаризації.

Потрібно щоб система внутрішнього контролю відстежувала своєчасність та кількість поставок ТМЦ, тому що якщо постачальник не виконує свої обов'язки відповідно до договору то покупець несе значні втрати в умовах інфляції, яка є сьогодні в Україні. Тому потрібно своєчасно пред'являти претензії постачальнику та розривати з ним договір.

Правильність списання коштів з банківського рахунку постачальникам потрібно перевіряти суцільним способом, зіставляючи дані платіжних доручень з договорами, актами наданих послуг, видатковими накладними, рахунками (в призначенні платежу має бути зазначено назва договору та номер рахунку

відповідно до яких здійснюється оплата). Також в обліку потрібно перевірити журнал господарських операцій в частині перерахування коштів постачальнику.

З кожним постачальником потрібно робити інвентаризацію розрахунків. Служба внутрішнього контролю має відстежувати підтвердження заборгованості за кожним договором, це можна робити в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Результати зустрічної звірки розрахунків з постачальниками

Кредитор	Код рядка у журналі	Сума кредиторської заборгованості	Дата виникнення заборгованості	Підстава виникнення заборгованості	Згідно з актом звірки від кредитора		Примітка
					сума	дата	
ТОВ «Явір»	25	563000,00	20.01.2022	Договір №258/96 від 20.01.2022	563000,00	20.01.2022	
ТОВ «Світ»	26	50000,00	25.01.2022	Договір №258/97 від 25.01.2022	50000,00	25.01.2022	
ПП «Гашір»	27	3000,00	30.01.2022	Договір №258/79 від 25.01.2022	1500,00	30.01.2022	В обліку двічі оприбутковано папки (ВН №25 від 30.01.2022)
СФГ «Родина»	28	0,00	05.02.2022	Договір №456/85 від 05.02.2022	5000,00	05.02.2022	У постачальника не відображено оплату (ПД №2 від 05.02.2022)
Разом	x	616000,00	x	x	619500	x	x

Джерело: розроблено автором.

Відстежувати наявність оригіналів договорів, додаткових угод та товаросупровідних документів можна використовуючи табл. 3.6.

Таблиця 3.6

Наявність оригіналів договорів та товаросупровідних документів

Кредитор	Договір	Оригінал	Первинні документи	Оригінал	Електронний документообіг
ПСП «Дар»	№25963/1 від 25.08.2021	нема	ВН №15 від 28.08.2021	є	ні
			ВН №16 від 30.08.2021	є	
ТОВ «Світ»	№26391/45 від 01.08.2021	є	ВН №28 від 15.09.2021	нема	М.Е.Doc
			ВН №36 від 26.09.2021	є	
ТОВ «Світ»	№1236/56 від 05.10.2021	нема	ВН №25 від 20.10.2021	нема	Вчасно
ТОВ «Кнопка»	№ 13/25 від 30.10.2021	є	Акт надання послуг від 15.11.2021	нема	FlyDoc

Джерело: розроблено автором.

Типові помилками в обліку по розрахунках з постачальниками наведено в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Типові помилки в обліку розрахунків з постачальниками та причини їх виникнення

Типові помилки	Причини помилок
Не відображення в обліку надходжень товарів, послуг	Не своєчасне отримання первинних документів від постачальника
Відсутність підписаного договору	Паперовий документообіг призводить до того, що частина документів губляться
Не використання знижок, які прописано в договорі	Помилке відстеження кількості отриманих ТМЦ по договорах
Отримання штрафних санкцій за прострочення договору	Не відстеження термінів погашення зобов'язань
Відображення придбаних ТМЦ, послуг на помилкових рахунках	Неуважність бухгалтера
Не правильно зазначено ставку ПДВ	Неуважність бухгалтера
В документі «Надходження товарів, послуг» не правильно зазначено договір	Неуважність бухгалтера

Джерело: сформовано автором.

Отже, не вірно або не в повному обсязі оприбутковані ТМЦ, послуги та не відображення в обліку погашення заборгованості перед постачальниками призводить до викривлення фінансової звітності.

3.4. Контроль розрахунків з ПДВ.

Контроль за розрахунками та сплатою ПДВ до бюджету має проводитися обов'язково. В частині ПДВ на законодавчому рівні відбувається багато змін за якими потрібно слідкувати, щоб не натрапити на штрафи.

Метою внутрішнього контролю розрахунків з ПДВ є достовірне відображення даних в обліку та звітності, своєчасне перерахування ПДВ до бюджету, виявлення та виправлення помилок в обліку та декларації з ПДВ.

Основними завданнями внутрішнього контролю розрахунків з ПДВ є:

- перевірити об'єкт та базу оподаткування;
- перевірити коректність застосування ставки ПДВ;
- перевірити правильність та повноту нарахування ПЗ з ПДВ;
- перевірити правильність та повноту нарахування ПК з ПДВ;
- перевірка повноти та своєчасності сплати податку до бюджету;
- перевірка правильності заповнення декларації з ПДВ;
- звіряти дані ЄРПН з даними бухгалтерського обліку;
- слідкувати за заблокованим та розблокованим ПК з ПДВ;
- слідкувати за заблокованим та розблокованим ПЗ з ПДВ;
- перевірка відображення даних обліку по ПДВ у фінансовій звітності.

У зв'язку з тим, що реєстр платників ПДВ закритий на час дії воєнного стану, а досить багато платників перейшли на спрощену систему оподаткування 2%, тобто вони не виписують ПН і на них потрібно виписувати ПН як не на платника ПДВ, то є сенс перевіряти чи є контрагент платником ПДВ. [44]

В частині ПК з ПДВ потрібно перевіряти правильність та достовірність даних в ПН, які контрагенти надсилають на узгодження. В ПН номенклатура, ціна, кількість, одиниця виміру, сума мають відповідати даним видаткової накладної або акту наданих послуг. Якщо перша подія це перерахування передоплати, то дані в ПН мають відповідати рахунку-фактурі. Досить часто, якщо перша подія перерахування передоплати потрібно виписувати РК до ПН. Якщо РК на мінусе заблоковано, то все рівно такий РК покунцю потрібно

відобразити в декларації з ПДВ в тому звітному періоді в якому виписаний такий РК або протягом 365 днів з дати складання, а от постачальник може зменшити свої ПЗ з ПДВ лише коли такий РК буде зареєстровано в ЄРПН.

Джерелами перевірки розрахунків з ПДВ є:

- декларація з ПДВ;
- ПН, РК;
- ТТН, видаткова накладна, акт надання послуг, платіжне доручення, виписка банку;
- інші джерела (ПКУ).

Для того, щоб в обліку своєчасно відображався ПК (не підтверджений) потрібно своєчасно створювати документ «Надходження товарів, послуг» в якому потрібно зазначити договір. Перевірка створення документу «Надходження товарів, послуг» та зазначення в ньому суми ПДВ здійснюється на етапі контролю розрахунків з постачальниками. Після того як зареєстровано ПН, РК дані про реєстрацію імпортують в 1С: Підприємство і ПК стає підтвердженим. Після чого в аналітичній таблиці в 1С: Підприємство видно який постачальник не зареєстрував ПН.

Для перевірки відповідності показників декларації ПДВ потрібно провести аналіз рахунку 6412 «Розрахунки з ПДВ», детальніше в табл. 3.8

Таблиця 3.8
Перевірка відповідності показників декларації аналізу рахунку 6412

«Розрахунки з ПДВ»

Ряд. Декларації	Значення колонки А	Значення колонки Б	Дт 6412 Кт 6441	Дт 6431 Кт 6412	Відповідає
1	2	3	4	5	6
1.1	220000	44000			
1.3	110000	15400			
7	2778	556			
9	X	59956		60400	Ні
10.3	120563	16879			
16.1	X	10000			
17	X	26879	26879		Так

Джерело: розроблено автором.

З табл. 3.8 видно, що дані обліку з даними декларації з ПДВ не зійшлися, в такому випадку потрібно шукати помилку. В таблиці сума підтверджених ПЗ з ПДВ більша за суму ПЗ в декларації, це свідчить про те, що в декларації не відображена якась ПН або в обліку виписана лишня ПН або в якійсь ПН в обліку зазначено невірну ставку ПДВ.

Аналіз рахунку 6412, який наведено в табл. 3.8 можна використовувати, якщо декларація складена на підставі ПН, РК в ЄРПН, а не в ІС: Підприємство на підставі даних обліку.

Сплата податку здійснюється протягом 10 календарних днів після закінчення граничного терміну подання декларації з рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ, якщо коштів на такому рахунку недостатньо то його потрібно поповнити з поточного рахунку.

Штрафи та пеня перераховуються з поточного рахунку до відповідного бюджету.

Служба внутрішнього контролю має контролювати рахунок в системі електронного адміністрування ПДВ для сплати ПДВ до бюджету. Також потрібно контролювати реєстраційний ліміт для реєстрації ПН, РК.

Контроль за переліком заблокованих ПН постачальників можна здійснювати в таблиці Excel, приклад наведено в табл. 3.9.

Таблиця 3.9
Заблокований ПН з ПДВ

№	№ ПН, РК	Дата ПН, РК	Назва постачальника	Сума ПДВ	Примітка
1	12	15.06.2022	ТОВ «Ясен світ»	15000,00	Подана скарга 01.10.2022
2	26	01.07.2022	ТОВ «Дару»	29630,00	Подано пояснення 5.10.2022
3	456	05.07.2022	ТОВ «Авангард»	150000,00	Пояснення на розблокування не подавалось
Разом				194630,00	

Джерело: розроблено автором.

Отже, для того щоб не було помилок в обліку і декларації з ПДВ потрібно вчасно надсилати документи покупцю та оприбутковувати ТМЦ від постачальників та звіряти дані обліку і ЄРПН.

3.5. Узагальнення результатів контролю та прийняття управлінських рішень.

На ТОВ «КЛЮВ» немає відділу внутрішнього контролю. Працівники бухгалтерії самостійно перевіряють свою роботу. Кожного року на підприємстві проводиться аудит фінансової звітності. Результатом проведення аудиту фінансової звітності за 2021 рік є висловлення думки із застереженням, тобто відділ бухгалтерії досить ефективно виконує свою роботу, але допускає незначні помилки. Щоб працювати на випередження та уникати або виправляти помилки до складання фінансової звітності можна створити відділ внутрішнього контролю. На нашу думку, відділ внутрішнього контролю може і має не лише перевіряти роботу бухгалтерії та шукати і виправляти помилки, а й працювати разом з відділом бухгалтерії та управлінським персоналом для того, щоб покращити ефективність роботи підприємства тобто отримувати більше прибутку.

За результатами проведеного аудиту фінансової звітності за 2021 рік встановлено, що сума списаного ПДВ за неотриманими ПН, РК на 31.12.2021р. становила 474 000,00 грн, а на 31.12.2020р. – 882 000,00 грн. Це означає, що витрати операційної діяльності підприємства (949 рахунок) зросли у 2021 році на 474 000,00 грн у зв'язку з тим, що постачальник не зареєстрував на ТОВ «КЛЮВ» ПН, РК та зобов'язання зі сплати ПДВ до бюджету зросли на 474 000,00 грн. Ці дані свідчать про те, що зміни потрібні на законодавчому рівні в частині блокування ПН, РК.

Для того, щоб контролювати розмір ПКЗ за товари, роботи, послуги потрібно розуміти на які планові показники підприємство планує вийти в кінці року. І виходячи з плану потрібно контролювати розмір ПКЗ за товари, роботи, послуги, тому що, якщо перевищити запланований розмір ПКЗ за товари, роботи, послуги то це негативно вплине на фінансово-майновий стан підприємства. Несвоєчасний розрахунок з постачальниками негативно впливає на репутацію

підприємства та на залучення інвестицій. Також постачальник несе втрати через інфляцію, якщо з ним несвоєчасно розраховуватися. Основною причиною несвоєчасного погашення зобов'язань перед постачальниками є прострочення дебіторської заборгованості та зростання курсу долара до гривні при імпорті.

Для узагальнення результатів контролю своєчасності погашення заборгованості перед постачальниками я рекомендую використовувати табл. 3.10.

Таблиця 3.10

Результати контролю своєчасності погашення заборгованості перед

постачальниками

Дата	Сума, тис.грн	Прострочена на 31-60 днів	Прострочена на 61-90 днів	Прострочена на 91-120 днів	Прострочена більше 120 днів	Питома вага (6/2) %
1	2	3	4	5	6	7
01.01.2021	728146	327665,7	131066,28	117959,6	78639,82	10,8
31.03.2021	873775,2	294899,13	144172,7	129756	131503,57	15,1
30.06.2021	758639	344628,4	44462,8	26352	11639	14,7
30.09.2021	652451	172247	76362,8	103094	222453	34,01
31.12.2021	594261	142622,6	133114,5	169803	148720,9	25

Джерело: розроблено автором.

За допомогою табл. 3.10 можна контролювати прострочену ПКЗ за товари роботи послуги по термінах прострочення да дату балансу.

Також я рекомендую розробити в ІСУ Підприємство звіт – оборотно сальдова відомість по договору, див. табл. 3.11.

Таблиця 3.11

Оборотно сальдова відомість по договору №КЛВ1523/45 від 01.03.2022

року з постачальником за квітень

№ рахунку	Сальдо на початок		Обороти за період		Обороти на кінець		Примітка
	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	
203			150000,00 (6000 л)		150000,00 (6000 л)		
631			160500,00	160500,00			
311				160500,00			
6442			10500,00	10500,00			
6412			10500,00		10500,00		

Джерело: розроблено автором.

Сформувавши табл. 3.11 можна одразу побачити, що оприбутковано 600 л палива на 150000,00 грн, заборгованості по договору немає та ПНІ зареєстрована. Управлінськими рішеннями за результатами контролю розрахунків з постачальниками може бути:

- додавання нових субрахунків до рахунку 63 для більшої аналітики заборгованості;
- розроблення реєстру договорів з постачальниками, який має кожного дня переглядатися бухгалтером та менеджером по купівлях;
- розірвання договору з ключовим постачальником;
- корегування плану купівель;
- взяття овердрафту;
- надання знижок покупцям для швидшого отримання від них коштів.

Отже, завершуючи третій розділ “Методика контролю розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість” можна зробити висновок, що для здійснення внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ на ТОВ «КЛЮВ» потрібно створити відділ внутрішнього контролю, який в своїй роботі використовуватиме загальнонаукові методичні прийоми контролю: аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, абстрагування, конкретизація, системний аналіз, функціонально-вартісний аналіз та інші.

Робота відділу внутрішнього контролю має регламентуватися положенням розробленим на підприємстві, в якому варто зазначити мету, завдання, принципи, обов’язки, права, джерела інформації, відповідальність та інші розділи, які суттєво впливають на роботу відділу внутрішнього контролю.

Усі рекомендовані таблиці для контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ допомагають вести аналітику заборгованості в розрізі кожного договору та мають сприяти вдосконаленню методики обліку та аналізу кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та покращенню розрахункової дисципліни підприємства.

На нашу думку відділ внутрішнього контролю має відстежувати план виконання поставлений керівником для збільшення прибутку підприємства.

Шукати можливості та загрози для підприємства та оперативно надавати згруповану інформацію для прийняття управлінських рішень

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВИСНОВКИ

НУБІП України

В магістерській кваліфікаційній роботі висвітлено основні питання ведення обліку та проведення внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ.

НУБІП України

У першому розділі “Економічна сутність розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість” розкрито економічну сутність розрахунків з постачальниками та ПДВ, розглянуто нормативно – правове забезпечення розрахунків з постачальниками та ПДВ. Виділено ключові моменти відповідно

НУБІП України

до першого розділу:

завдання постачальників полягає в тому, щоб забезпечити покупця ресурсами, які йому потрібні для створення його продукту або послуги;

- ефективна співпраця з постачальниками є одним з основних факторів безперервної діяльності підприємства та отримання прибутку;

НУБІП України

- відповідальне управління ланцюгами постачання передбачає відмову у співпраці з постачальниками, які порушують екологічні, економічні та соціальні норми;

- ПКЗ за товари роботи та послуги виникає через розходження в часі моменту оплати та постачання товарів,

НУБІП України

- розмір та кількість поставок впливають на витрати підприємства;

- ПКЗ за товари роботи та послуги є безвідсотковим кредитом для підприємства, але через значне перевищення заборгованості перед постачальниками за заборгованість від покупців підприємство стає непривабливим для інвесторів;

НУБІП України

- ПДВ є дуже важливим податком для України, адже саме він є основним наповненням бюджету;

- ПДВ в Україні з’явився у 1992 році, але досі в його адміністрування є багато проблем;

НУБІП України

- ПДВ цікавий тим, що обов’язок обчислення та сплати до бюджету покладено на підприємства, але фактично його сплачує кінцевий споживач,

- для підприємства покупця великою проблемою є блокування ПН, РК;
 основним нормативно правовим актом, який регулює адміністрування ПДВ є ЛКУ;

- основними нормативно правовими актами, які регулюють відносини з постачальниками є ГКУ, ЦКУ, НП(с)БО 11.

У другому розділі “Методика обліку розрахунків з постачальниками на ТОВ «КЛОВ»” розкрито організаційно економічну характеристику ТОВ «КЛОВ», наведено облік надходження виробничих запасів, досліджено особливості обліку розрахунків з постачальниками та ПДВ, з’ясовано особливості обліку розрахунків з постачальниками та ПДВ в умовах застосування комп’ютерних технологій. Відповідно до другого розділу виділено ключові моменти:

- ТОВ «КЛОВ» це велике українське підприємство, яке в основному займається наданням складських послуг (навантаження, сушка, аналіз, зберігання зерна) та реалізацією зерна (соя, кукурудза, соняшник, ріпак, ячмінь, пшениця, горох);

- запаси надходять від постачальників разом з товаросупровідними документами (ТТН, видаткова накладна, рахунок фактура, сертифікат якості) та отримуються документом прибутова накладна за первісною вартістю;
 умови розрахунку з постачальниками прописуються в договорі купівлі-продажу;

- розрахунки з постачальниками здійснюються в безготівковому вигляді на підставі платіжного доручення;

- основним завданням в роботі з постачальниками в частині ПДВ є отримання зареєстрованої ПН, РК та відображення її в бухгалтерському обліку та податковій звітності;

- документообіг з більшістю постачальників є електронним;

- облік розрахунків з постачальниками та ПДВ ведеться в програмному забезпеченні 1С: Підприємство, а декларація з ПДВ до контролюючих органів подається через М.Е.Дес.

У третьому розділі “Методика контролю розрахунків з постачальниками та податку на додану вартість” наведено методичні прийоми контролю, які використовуються для контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ, надано рекомендації по організації внутрішнього контролю, досліджено внутрішній контроль розрахунків з постачальниками та ПДВ, розглянуто результати контролю та прийняття управлінських рішень. Відповідно до третього розділу виділено ключові моменти:

- для ведення внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та ПДВ потрібно використовувати наступні методичні прийоми: аналіз, порівняння, інвентаризація, економіко-математичні методи, формальна перевірка, перевірка по суті, отримання письмових пояснень, логічна перевірка, арифметична перевірка;

- на ТОВ «КЛОВ» немає створеного відділу внутрішнього контролю, я рекомендую створити такий відділ;

- для ефективного функціонування відділу внутрішнього контролю потрібно розробити положення про службу внутрішнього контролю на ТОВ «КЛОВ», в якому зазначити ключові моменти внутрішнього контролю (мету, завдання, структуру, суб’єкти, об’єкти, функції, принципи, параметри), зокрема по розрахунках з постачальниками та ПДВ;

- результатом роботи відділу внутрішнього контролю має бути зменшення помилок в обліку, своєчасний розрахунок з постачальниками, збільшення прибутку підприємства;

- рекомендовано створити звіт в 1С: Підприємство – оборотно сальдова відомість по договору;

- джерелами перевірки розрахунків з постачальниками та ПДВ є: товаросупровідні документи постачальників, дані обліку та звітності, нормативно-правові акти України;

- відділ внутрішнього контролю має оперативно надавати управлінському персоналу згруповану та перевірену інформацію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Gutsalenko L., Paschenko N. Activity of the controlling function of calculation accounts by suppliers and contractors. *Modern economics*. 2018. Vol. 10, no. 1. P. 36–42. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.v10\(2018\)-06](https://doi.org/10.31521/modecon.v10(2018)-06) (date of access: 24.10.2022).

2. Невлук І. С., Бабій А. У. Економічний зміст заборгованості перед постачальниками та підрядниками в рамках прийняття управлінських рішень. *Економіка і організація управління*. 2019. № 3. С. 30–38. URL: <https://doi.org/10.31558/2307-2318-2019.3.3> (дата звернення: 26.10.2022).

3. Kuznetsova S., Smykowska D. Accounting and analytical provision of relevant information about inventory of the enterprise under conditions. *International humanitarian university herald. economics and management*. 2021. No. 51. URL: <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2021-51-4> (date of access: 27.10.2022).

4. Алла Король. Чи можна звільняти працівників за заявами, отриманими на електронну пошту (БУХГАЛТЕР.UA) - сайт для бухгалтерів і новини бухгалтерського та податкового обліку. URL: [https://buh.ligazakon.net/news/211255_chi-mozhna-zvlnyati-pratsvnikv-za-](https://buh.ligazakon.net/news/211255_chi-mozhna-zvlnyati-pratsvnikv-za-zayavami-otrimanimi-na-elektronnu-poshtu)

[zayavami-otrimanimi-na-elektronnu-poshtu](https://buh.ligazakon.net/news/211255_chi-mozhna-zvlnyati-pratsvnikv-za-zayavami-otrimanimi-na-elektronnu-poshtu) (дата звернення: 27.10.2022).

5. Андрійчук Н. Л., Калюга С. В. Податок на додану вартість: сутність та призначення. *75 українська студентська науково-практична конференція «облік, оподаткування, контроль та аналіз в активації діяльності економічних суб'єктів»*: 36. тез. м. Київ, 25 берез. 2021 р. Київ, 2021. С. 11–14.

URL: https://hubip.edu.ua/sites/default/files/u209/zbi_rnk.pdf (дата звернення: 01.05.2022).

6. Андрійчук Н. Л., Колеснікова О. М. Облік та оподаткування імпорту товарів. *75 науково-практична студентська конференція «концептуальні засади розвитку аграрного сектору економіки України в умовах глобальних викликів»*: Матеріали доп. м. Київ, 25 листоп. 2021 р. Київ, 2021. С. 85–87.

URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u210/zbirnik_konf_26.11.21.pdf (дата звернення: 04.06.2022).

7. Андрійчук Н. Л., Слесар Т. М. Розблокування податкових накладних та рахунків коригувань. *I міжнародна науково-практична онлайн-конференція «міжнародні тенденції формування професійної компетентності фахівців з обліку і оподаткування»*. Зб. тез, м. Київ, 16 верес. 2021 р. Київ, 2021. С. 11–14.

URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u209/zbirnik_tez_dopovidey_617.09.21_r.pdf (дата звернення: 01.04.2022).

8. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Центр учб. літ., 2010. URL: <https://uchebnik-online.net/book/808-buxgalterskij-oblik-u-galuzvax-ekonomiki-navchalni-posibnik-atamas-p-i/24notacija.html> (дата звернення: 01.09.2022).

9. Аудит у визначеннях, рисунках і таблицях : конспект лекцій / Н. П. Кузик та ін. Київ, 2014. 106 с.

10. Білобровенко П. В. Додана вартість як об'єкт оподаткування податком на додану вартість. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 20. С. 51–55.

11. Бункіна М. К. Національна економіка : навч. посіб. Київ : Лібра, 2013. 272 с.

12. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит : навч. посіб. / Є. М. Романів та ін. Львів : ЛНУ ім. Ів. Франка, 2017. 772 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/BUKHALTERS-KYY-OBLIK-ANALIZ-TAAU-DYT.pdf> (дата звернення: 13.09.2022).

13. Вибір постачальника. Критерії вибору постачальника. URL: <https://mylandrover.ru/uk/different/vybor-postavshchika-kriterii-vybora-postavshchika-priamo-postavshchik.html> (дата звернення: 26.10.2022).

14. Водоп'янова О. Списання кредиторської заборгованості. «Дебет-Кредит» *online* Професійний бухгалтерський журнал, актуальні новини та тематичні спеціальні випуски онлайн. URL: <https://online.dtki.ua/2015/09/46575> (дата звернення: 27.10.2022).

15. Волощиннович Н. Податок на додану вартість, актуально на сьогодні. *Територіальні органи ДПС у Тернопільській області*. URL: <https://it-tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-476829.html> (дата звернення: 27.10.2022).

16. Воробей В., Данилюк А., Журовська І. Відповідальне управління ланцюгами постачань. *PPV - Knowledge Networks - Головна*. URL: https://ppv.net.ua/uploads/work_attachments/Responsible_Supply_Chain_IA.pdf (дата звернення: 24.10.2022).

17. Все про строки зберігання первинних документів на підприємстві – у роз'ясненні податківців. *«Дебет-Кредит» - Бухгалтерські новини*. URL: <https://news.dtki.ua/accounting/primary-documents/49239-vse-pro-stroki-zberigannya-pervinnix-dokumentiv-na-pidприємстві-u-roz'iasnennipodatktiv> (дата звернення: 27.10.2022).

18. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *стандм на 19 серп. 2022 р.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

19. Гурняк І. Л., Дацко О. І., Яремчук О. І. Додана вартість як базис економічного розвитку територіальних громад. *Регіональна економіка*. 2015. № 1. С. 37-47. URL: <https://intref.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/08/regek-2015-1-6.pdf> (дата звернення: 27.10.2022).

20. Довіреність на отримання ТМЦ зразок. *Головбух*. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7250-dovrenst-na-otrimannya-tmcs-vak-oformiti-ta-koli-vikonistovuvati> (дата звернення: 27.10.2022).

21. Договір купівлі-продажу. *Головбух*. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7854-dogovr-kupvl-prodaju-zrazok-2020> (дата звернення: 27.10.2022).

22. Доходи держбюджету України (2014-2022). *Ставки, індекси, тарифи*. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/> (дата звернення: 27.10.2022).

23. Економічна теорія / М.С. Тарасевич: підручник. Київ: Кондор, 2012.

544 с.

24. Живко З.Б. Словник сучасних економічних термінів Львів Край.

2007. 384 с.

25. З 01 березня 2021 року діє нова ставка ПДВ. *Територіальні органи*

ДПС в Одеській області. URL: <https://od.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-455330.html> (дата звернення: 27.10.2022).

26. Завадський Й. С., Осовська Т. В., Юшкевич О. О. Економічний

словник. Київ : Кондор, 2006. 356 с.

27. Замула І. В., Тарасієва М. М. Внутрішній контроль: навч. посіб.

Чернівці: Технодрук, 2021. 336 с.

URL: <https://ezuii.zt.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7959/Замула.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 01.05.2022).

28. Звіт про управління та фінансова звітність. *ТОВ "КЛОВ"*.

URL: <http://tov-clov.com.ua/results/> (дата звернення: 07.10.2022).

29. Інкотермс - 2020: особливості застосування «Дебет-Кредит» -

Бухгалтерські новини. URL: <https://news.dtki.ua/state/zed/58907-inkotermis-2020-osoblivosti-zastosuvannya> (дата звернення: 03.10.2022).

30. Калюга Є. В., Ревизов І. М. Удосконалення обліку розрахунків з

постачальниками. *Економічні науки*. 2013. № 10 (4). С. 185-190

URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis-nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=esnof_2013_10\(4\)_30](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis-nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=esnof_2013_10(4)_30) (дата звернення: 25.10.2022).

31. Каменська Т. О., Редько О. Ю. Внутрішній контроль і аудит в

управлінні : практ. посіб. Київ, 2015. 375 с.

URL: <https://doi.org/file:///C:/Users/Natasha/Downloads/ТЕКСТ-KONTROL-AUDIT-END.pdf> (дата звернення: 25.10.2022).

32. Коваль Л. І. Проблемні питання обліку безнадійної кредиторської заборгованості. *Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна*. 2014. Вип. 44. С. 39–41.

33. Ковтун Т. В. Система внутрішнього контролю як невід’ємний елемент операційної системи підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. Т. 1, № 6. С. 164–170.
URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_6_1/pdf/164-170.pdf (дата звернення: 06.10.2022).

34. Колумбет О. П., Малиневська Д. П. Особливості обліку руху товарів на підприємствах оптової торгівлі. *Young scientist*. 2018. Т. 53, № 1. С. 905–908.
URL: <https://molodyivcheny.ua/index.php/journal/article/view/5478/5364> (дата звернення: 06.10.2022).

35. Круковська О. В. Особливості обліку розрахунків із постачальниками, підрядниками та кредиторської заборгованості аграрних підприємств. *Таврійський науковий вісник. Серія: економіка*. 2021. № 5. С. 123–130.
URL: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.5.15> (дата звернення: 27.10.2022).

36. Куртенок С., Литвиненко К. Договірна відповідальність за порушення порядку складання та реєстрації податкових накладних: «за» та «проти». *buhgalter.net*. *Сучасний бухгалтерський портал*.
URL: <https://buhgalter.net/articles/209> (дата звернення: 27.10.2022).

37. Логістика постачання, виробництва і дистрибуції: навч. посіб. / М. Ю. Григорак та ін. Київ, 2017. 397 с.
URL: [https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40668/1/Posibnyk_LPVD%20\(3\).pdf](https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/40668/1/Posibnyk_LPVD%20(3).pdf) (дата звернення: 15.10.2022).

38. Мельник С. В. ПДВ як ефективний інструмент акумулювання доходів бюджету. *Ефективна економіка*. 2015. № 12. С. 50–53.
URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5619> (дата звернення: 05.10.2022).

39. Менеджмент: навч. посіб. / М. М. Шкільник та ін. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.

URL: <http://dspace.wupr.edu.ua/bitstream/316497/31710/1/Менеджмент%20Шкільняк.pdf> (дата звернення: 12.10.2022).

40. Микола Ларін: Правила Інкотермс підлаштовуються під міжливі умови торгівлі у світі. *Rail.insider – інформаційно-аналітичне видання про залізницю в Україні*. URL: <https://www.railinsider.com.ua/mykola-larin-pravyla-inkoterms-pidla/> (дата звернення: 27.10.2022).

41. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2). Запаси. Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021#Text (дата звернення:

24.10.2022).

42. Нагаля А., Нагаля В. Інвентаризація розрахунків, податки & бухоблік, № 94, листопад, 2018 factor, *Factor*

URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/november/issue-94/article-40780.html> (дата звернення: 27.10.2022).

43. Облік надходження товарів *Uteka - сайт для бухгалтерів, податкових консультантів та аудиторів в Україні*.

URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-sxemy-buxgalterskix-provodok-30-uchet-postupleniya-tovarov> (дата звернення: 27.10.2022).

44. Облік ПДВ під час перебування на спец-ЄП (2%) Після. «Дебет-Кредит» Заступання відповіді

URL: <https://consulting.dtki.ua/taxation/pdv/18381?ca=2.52743336.1008259635.1665910515-1151723403.1641127243> (дата звернення: 05.05.2022).

45. Онищенко В. Кредиторська заборгованість. *Головбух*.

URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7585-kreditorska-zaborgovanstvo> (дата звернення: 27.10.2022).

46. Орлов І. В. Розрахунки підприємств за операціями придбання: економіко-правовий зміст.

URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/27042/st_52_25.pdf?sequence=1 (дата звернення: 01.10.2022).

47. Основи бухгалтерського обліку : навч. посіб. / І. М. Бурденко та ін. Суми : Вінниченко М. Д., 2016. 349 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/38374/3/Serpchenova.pdf> (дата звернення: 15.05.2022).

48. Податкова система України : навч. посіб. / О. М. Тимченко та ін. Київ, 2012. 656 с. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=451&num=8 (дата звернення: 20.10.2022).

49. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : станом на 10 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

50. Податок на додану вартість. «Дебет-Кредит» - сервіси для бухгалтера. URL: <https://services.dtkr.ua/catalogues/tax-rates/33> (дата звернення: 27.10.2022).

51. Постачальник не зареєстрував ПН: як поскаржитись? «Дебет-Кредит» - Бухгалтерські новини. URL: <https://news.dtkr.ua/taxation/pdv/69108-postacalnik-ne-zarejstruvav-pn-yak-poskarzitis> (дата звернення: 27.10.2022).

52. Придбання товарів у нерезидента: як формувати ПЗ та ПК з ПДВ комітенту/комісіонеру? «Дебет-Кредит» - Бухгалтерські новини. URL: <https://news.dtkr.ua/taxation/pdv/79195-pridbannya-tovariv-u-nerезидента-yak-formuvati-pz-ta-pk-z-pdv-komitentu-komisioneru> (дата звернення: 27.10.2022).

53. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV : станом на 10 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

54. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг : Постанова Нац. банку України від 29.07.2022 р. № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

55. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку : Наказ М-ва фінансів України від 29.12.2000 р № 356 : станом на 21 лип. 2021 р
 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text> (дата звернення: 26.10.2022).

56. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ М-ва фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 : станом на 10 серп. 2021 р.
 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

57. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ М-ва фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

58. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" : Наказ М-ва фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 : станом на 3 листоп. 2020 р.
 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

59. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ М-ва фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 : станом на 3 листоп. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

60. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування : Наказ М-ва фінансів України від 30.11.1999 р № 291 : станом на 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> (дата звернення: 24.10.2022).

61. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ М-ва фінансів України від 24.05.1995 р

№ 88 : станом на 10 серп. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення: 24.10.2022).

62. Про завершення порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних : Постанова Каб. Міністрів України від 11.12.2019 р. № 1165 : станом на 14 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1165-2019-p#Text> (дата звернення: 24.10.2022).

63. Роз'яснення ДПСУ від 27.05.2022 р. "основні новації, передбачені законом України від 12.05.2022 № 2260". *Нормативні документи від VOBU*. URL: <https://document.vobu.ua/doc/12721> (дата звернення: 27.10.2022).

64. Сербін Е. Аналіз можливостей реформування ПДВ в Україні. *Вісник Університету банківської справи*. 2021. № 2(41). С. 66–72. URL: [https://doi.org/10.18371/2221-755x2\(41\)2021249988](https://doi.org/10.18371/2221-755x2(41)2021249988) (дата звернення: 27.10.2022).

65. Соколовська А. М. Основи теорії податків : навч. посібник. Київ : Кондор, 2015. 326 с.

66. ТОВ "КЛОВ". URL: <http://tov-clov.com.ua/results/> (дата звернення: 20.09.2022).

67. Удосконалення обліку та контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками за сучасних умов господарювання / Н. М. Прескуріна та ін. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 2(50). С. 39–43. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2021-2-50-07> (дата звернення: 27.10.2022).

68. Управління комерційною діяльністю: конспект лекцій. Тернопіль, 2016. 146 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/26614/1/lek.PDF> (дата звернення: 15.10.2022).

69. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV : станом на 10 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 27.10.2022).

70. Чорна М. В., Смірнова П. В., Бугріменко Р. Н. Управління витратами: навч. посіб. Харків, 2017. 166 с. URL: <https://xn--e-lajok.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Upravlyannya-vitratami-CHorna-M.-V..pdf> (дата звернення: 01.06.2022).

71. Як перевірити контрагента і переконатися в чесності бізнес-партнера - 10 прийомів. Youcontrol. URL: <https://youcontrol.com.ua/topics/perevirka-kontrahenta-10-sposobov-ot-youcontrol/> (дата звернення: 20.10.2022).

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП **ДОДАТКИ** України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ТОВ «КЛОВ»
БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) НА 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ
 (у тисячах гривень)

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Актив	Примітки	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	9	1000	553	422
первісна вартість		1001	739	783
накопичена амортизація		1002	(185)	(361)
Незавершені капітальні інвестиції		1005	-	-
Основні засоби	10	1010	173 545	485 210
первісна вартість		1011	243 661	604 373
знос		1012	(70 116)	(119 163)
Інвестиційна нерухомість		1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості		1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості		1017	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	14	1030	3 052	3 052
інші фінансові інвестиції		1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	-	-
Відстрочені податкові активи	8	1045	6 736	-
Гудвіл		1050	-	-
Інші необоротні активи		1090	-	-
Усього за розділом I		1095	183 886	488 684
II. Оборотні активи				
Зпаси	12	1100	167 362	106 857
Виробничі запаси		1101	2 681	449
Незавершене виробництво		1102	-	-
Готова продукція		1103	-	-
Незавершене виробництво		1102	503	947
Готова продукція		1103	970	1 038
Товари		1104	163 208	104 423
Векселі одержані		1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	16	1125	658 119	780 342
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	16	1130	45 074	42 530
з бюджетом	16	1135	22 559	21 145
у тому числі з податку на прибуток		1136	24	24
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків		1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	16	1155	1 498 386	881 904
Поточні фінансові інвестиції		1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	15	1165	43 547	5 307
Готівка		1166	-	-
Рахунки в банках	15	1167	43 547	5 307
Витрати майбутніх періодів		1170	-	-
Інші оборотні активи	16	1190	22 450	126
Усього за розділом II		1195	2 457 497	1 818 211
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуті				
	13	1200	63	63
Баланс		1300	2 641 446	2 306 958

ТОВ «КЛОВ»
БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) НА 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ
(у тисячах гривень)

Пасив	При- мітки	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (паієвий) капітал	17	1400	18	18
Внески до незареєстрованого статутного капіталу		1401		
Капітал у дооцінках		1405		
Додатковий капітал		1410		
Емісійний дохід		1411		
Накопичені курсові різниці		1412		
Резервний капітал		1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1420	(102 301)	(406 391)
Неоплачений капітал		1425		
Вилучений капітал		1430		
Інші резерви		1435		
Усього за розділом I		1495	(102 283)	(406 373)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500		
Пенсійні зобов'язання		1505		
Довгострокові кредити банків	18	1510	298 446	
Інші довгострокові зобов'язання	11, 18	1515	221 892	443 773
Довгострокові забезпечення		1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу		1521		
Цільове фінансування		1525		
Усього за розділом II		1595	520 338	443 773
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	18	1600	327 423	596 665
Векселі видані		1605		
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	18	1610	683 626	536 386
товари, роботи, послуги	20	1615	648 737	728 146
розрахунками з бюджетом	20	1620	54	97
у тому числі з податку на прибуток		1621		
розрахунками зі страхування	20	1625	33	78
розрахунками з оплати праці	20	1630	290	455
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	20	1635	263 356	111 303
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640		
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків		1645		
Поточні забезпечення	19	1660	1 283	2 757
Доходи майбутніх періодів		1665		
Інші поточні зобов'язання	18, 20	1690	298 589	293 671
Усього за розділом III		1695	2 223 391	2 269 558
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та грошима вилучення		1700		
V. Чиста вартість активів незарезаного паієвального фонду		1800		
Баланс		1900	2 641 446	2 306 958

(підпис)

Козак Тетяна Григорівна
(ПІБ)

НУБІП України

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	При- міток	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	6	2000	2 972 877	3 530 640
Чисті зароблені страхові премії		2010		
Премії підписань, валова сума		2011		
Премії, передані у перестрахування		2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума		2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій		2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6	2050	(2 673 395)	(3 186 776)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами		2070		
Валовий :				
прибуток		2090	299 482	343 862
збиток		2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань		2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів		2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума		2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах		2112		
Інші операційні доходи	5	2120	6 708	91 325
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю		2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і с/г продукції		2122		
Дохід від використання коштів, змальованих від оподаткування		2123		
Адміністративні витрати	6	2130	(19 291)	(19 504)
Витрати на збут	6	2150	(140 640)	(113 726)
Інші операційні витрати	6	2180	(140 751)	(21 371)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю		2181		
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції		2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток		2190	5 508	280 586
збиток		2195		
Дохід від участі в капіталі		2200		
Інші фінансові доходи	6	2220	27 699	26 363
Інші доходи		2240		
Дохід від благодійної допомоги		2241		
Фінансові витрати	6	2250	(330 042)	(305 871)
Втрати від участі в капіталі		2255		
Інші витрати		2270		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті		2275		
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	7	2290	(298 835)	1 106
збиток		2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	7	2300	(6 736)	(6 261)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305		
Чистий фінансовий результат:				
прибуток		2350		
збиток		2355	(303 571)	(5 153)

ТОВ «КЛОВ»
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2020 РОКУ
(у тисячах гривень)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

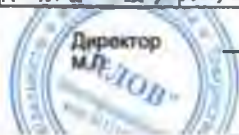
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичен курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(303 571)	(5 153)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	10 569	9 888
Витрати на оплату праці	2505	6 951	4 428
Відраховання на соціальні заходи	2510	1 808	1 030
Амортизація	2515	271 527	161 857
Інші операційні витрати	2520	346 152	188 952
Разом	2550	637 007	366 153

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

(підпис)

Козак Тетяна Гонимоліна
(ГНБ)

НУБІП І УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	При- мітки	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	5	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	9	1000	422	254
* первісна вартість		1001	783	783
* накопичена амортизація		1002	(361)	(529)
Незавершені капітальні інвестиції		1005	-	-
Основні засоби:	10	1010	485 210	494 654
* первісна вартість		1011	604 373	872 914
* знос		1012	(119 163)	(378 260)
Інвестиційна нерухомість:		1015	-	-
* первісна вартість інвестиційної нерухомості		1016	-	-
* знос інвестиційної нерухомості		1017	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
* які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	14	1030	3 052	3 052
* інші фінансові інвестиції		1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	-	-
Відстрочені податкові активи	8	1045	-	-
Гудвіл		1050	-	-
Інші необоротні активи		1090	-	-
Усього за розділом I		1095	488 684	497 960
II. Оборотні активи				
Запаси	12	1100	106 657	480 139
Виробничі запаси		1101	449	1 344
Незавершене виробництво		1102	947	914
Готова продукція		1103	1 038	-
Товари		1104	104 423	477 881
Векселі одержані		1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	16	1125	760 342	513 012
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
* за виданими авансами	16	1130	42 530	540 007
* з бюджетом	16	1135	21 145	81 511
* у тому числі з податку на прибуток		1136	24	24
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків		1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	16	1155	861 904	971 921
Поточні фінансові інвестиції		1180	-	-
Гроші та їх еквіваленти	15	1165	5 307	154 530
Готівка		1166	-	-
Рахунки в банках	15	1167	5 307	154 530
Витрати майбутніх періодів		1170	-	-
Інші оборотні активи	16	1190	126	37 067
Усього за розділом II		1195	1 818 211	2 778 187
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	13	1200	63	63
Баланс		1300	2 306 958	3 276 210

Продовження додатку А

НА

ЛПРОВА ПЛ

ПАСИВ	При- мітки	Код рядка	На початок	На кінець
			звітної періоду	звітної періоду
1	2	3	5	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	17	1400	18	18
Внески до незареєстрованого статутного капіталу		1401	-	-
Капітал у дооцінках		1405	-	-
Додатковий капітал		1410	-	-
* Емісійний дохід		1411	-	-
* Накопичені курсові різниці		1412	-	-
Резервний капітал		1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1420	(406 391)	(181 192)
Неоплачений капітал		1425	-	-
Вилучений капітал		1430	-	-
Інші резерви		1435	-	-
Усього за розділом I		1495	(406 393)	(181 174)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання		1500	-	-
Пенсійні зобов'язання		1505	-	-
Довгострокові кредити банків	18	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	11, 18	1515	443 773	753 742
Довгострокові забезпечення		1520	-	-
* Довгострокові забезпечення витрат персоналу		1521	-	-
Цільове фінансування		1525	-	-
Усього за розділом II		1595	443 773	753 742
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	18	1600	596 665	550 507
Векселі видані		1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	18	1610	536 386	665 843
* товари, роботи, послуги	20	1615	728 146	594 261
* розрахунки з бюджетом	20	1620	97	77
у тому числі з податку на прибуток		1621	-	-
* розрахунки зі страхування	20	1625	78	70
* розрахунки з оплати праці	20	1630	455	479
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	20	1635	111 303	311 240
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками		1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків		1645	-	-
Поточні забезпечення	19	1660	2 757	3 726
Доходи майбутніх періодів		1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	18, 20	1690	293 671	577 439
Усього за розділом III		1895	2 269 558	2 703 642
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду		1800	-	-
Баланс		1900	2 306 958	3 276 210

НА

НА

НА

НА

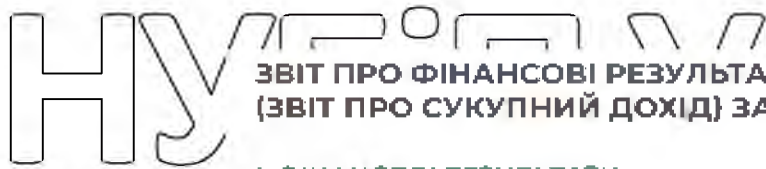
НА

Директор ТОВ «Клов»
Козак Тетяна Григорівна

ТОВ «КЛОВ» | Промислова вул. 300/100/1

НУБІП України

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) ЗА 2021 РІК

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

СТАТТЯ	При- мітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5	2000	6 079 724	2 972 877
Чисті зароблені страхові премії		2010	-	-
• Премії підписані, валова сума		2011	-	-
• Премії, передані у перестракування		2012	-	-
• Зміна резерву незароблених премій, валова сума		2013	-	-
• Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій		2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	6	2050	(5 492 516)	(2 673 395)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами		2070	-	-
Валовий:				
• Прибуток		2090	587 208	299 482
• Збиток		2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань		2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів		2110	-	-
• Зміна інших страхових резервів, валова сума		2111	-	-
• Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах		2112	-	-
Інші операційні доходи	5	2120	31 835	6 708
• Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю		2121	-	-
• Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції		2122	-	-
• Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування		2123	-	-
Адміністративні витрати	6	2130	(15 147)	(19 291)
Витрати на збут	6	2150	(215 640)	(140 640)
Інші операційні витрати	6	2180	(4 195)	(140 751)
• Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю		2181	-	-
• Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції		2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності				
• Прибуток		2190	384 061	5 508
• Збиток		2195	-	-
Доход від участі в капіталі		2200	-	-
Інші фінансові доходи	6	2220	985	27 699
Інші доходи		2240	-	-
Дохід від благодійної допомоги		2241	-	-
Фінансові витрати	6	2250	(159 849)	(330 042)
Втрати від участі в капіталі		2255	-	-
Інші витрати		2270	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті		2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:				
• Прибуток	7	2290	225 197	-
• Збиток		2295	-	(296 835)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	7	2300	-	(6 736)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	-	-
Чистий фінансовий результат:				
• Прибуток		2350	225 197	-
• Збиток		2355	-	(303 571)

Членів Національного об'єднання страховиків України

НУБІП України

НАЗВА КОМПАНІЇ

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

СТАТТЯ	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	225 197	(303 571)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

СТАТТЯ	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3 402	10 569
Витрати на оплату праці	2505	8 162	6 951
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 742	1 808
Амортизація	2515	259 235	271 527
Інші операційні витрати	2520	456 856	346 152
Разом	2550	729 397	637 007

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

СТАТТЯ	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Директор ТОВ «Клов»
Козак Тетяна Григорівна

Аудиторська оцінка фінансово-майнового стану ТОВ «КІЛОВ»

№ з/п	Показники	Формула	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	Орієнтоване позитивне значення
1	2	3	4	5	6	7
1. Аналіз ліквідності товариства						
1.1	Коефіцієнт поточної ліквідності	$(A1+A2+A3)/(П1+П2)$	1,03	0,8	1,11	>1
1.2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$(A1+A2)/(П1+П2)$	0,85	0,75	1,03	0,6-0,8
3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$A1/(П1+П2)$	0,06	0,002	0,019	0,25-0,5
4.	Чистий оборотний капітал (тис. грн.)	Розділ II активу балансу р.1195-розділ III пасиву балансу р.1695	7454	- 451347	234106	
2. Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) товариства						
2.1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Розділ I пасиву балансу р.1495/усього пасиву балансу р.1900	- 0,06	-0,18	-0,04	>0,5
2.2	Коефіцієнт фінансування	Пасив балансу (р.1595 +р.1695+р.1700+р.1800)/розділ I пасиву балансу р.1495	- 19,0 8	-6,68	-26,82	0,5-1
2.3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотним і засобами	(розділ II активу балансу р.1195-розділ III пасиву балансу р.1695)/розділ III пасиву балансу р.1695	0,03	-0,2	0,11	>0,1
2.4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	(розділ II активу балансу р.1195-розділ III пасиву балансу р.1695)/розділ I пасиву балансу р.1495	- 0,41	1,11	2,29	>0

Аудиторська довідка про фінансово-майновий стан

НУБІП України

Продовження додатку Б

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття), який показує достатність ресурсів товариства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань становить на 31.12.2021р. 1,03 та порівняно з минулим роком збільшився на 0,2. Значення даного коефіцієнту в межах норми, що свідчить про достатню кількість ресурсів на підприємстві для погашення його поточних зобов'язань.

Коефіцієнт швидкої ліквідності, що відображає платіжні можливості товариства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами становить на 31.12.2021р. 0,85, що на 0,1 більше ніж у 2020 році. Це свідчить про те, що на підприємстві стало більше ресурсів для сплати поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який показує, яка частина боргів може бути сплачена негайно, в порівнянні з 2020 роком збільшився на 0,004 та становить 0,006. Значення коефіцієнту абсолютної ліквідності менше орієнтованого позитивного значення (0,25-0,5), що свідчить про те, що на підприємстві недостатньо ресурсів для сплати боргів негайно.

Чистий оборотний капітал, який свідчить про спроможність підприємства свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність станом на 31.12.2021 року становить 74544 тис грн.

Коефіцієнт платоспроможності (автономії), який показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі засобів, авансованих у його діяльність, -0,06.

Коефіцієнт фінансування, який характеризує залежність товариства від залучених засобів дорівнює на 31.12.2021 -19,08 порівняно з минулим роком даний коефіцієнт зменшився на 12,4.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами порівняно з минулим роком збільшився на 0,23 і становить 0,03. Це говорить про те що на підприємстві збільшились власні оборотні засоби порівняно з минулим роком, але цей показник менший орієнтованого позитивного значення.

Продовження додатку Б

НУБІП України
Коефіцієнт маневреності власного капіталу, що показує, яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, тобто вкладена в оборотні засоби, дорівнює на 31.12.2021р. 0,41 порівняно з минулим роком даний коефіцієнт зменшився на 1,52.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ДОВІДКА
про практичне застосування результатів кваліфікаційної магістерської роботи на тему
«Обліково-контрольне забезпечення управління розрахунками з постачальниками»

Кваліфікаційна магістерська робота студентки Андрійчук Наталії Леонідівни на тему: «Обліково-контрольне забезпечення управління розрахунками з постачальниками» виконана по узгодженню з ТОВ «КЛОВ».

Пропозиції, які містяться в роботі:

1. Створити відділ внутрішнього контролю.
2. Скласти план сировини на період (квартал, півріччя, рік).
3. Перейти на електронний документообіг з усіма постачальниками.
4. Розробити в програмному забезпеченні 1С: Підприємство звіт «Оборотно сальдова відомість по договору».

Оборотно сальдова відомість по договору

№ рахунку	Сальдо на початок		Обороти за період		Обороти на кінець		Примітка
	дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит	

Наведені пропозиції заслуговують на увагу, а деякі з них будуть використані в практиці облікової і контрольної роботи, а саме складено план сировини на період та розроблено звіт «Оборотно сальдова відомість по договору»

М.П.

Головний бухгалтер ТОВ «КЛОВ»

Козак Т. Г.

(підпис)

Дата 28.10.2022